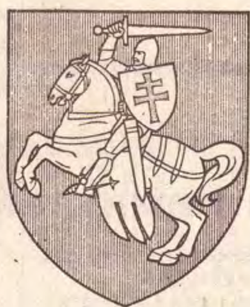

Жыве Беларусь!

Народная газета

Орган Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

№235 (748) 2 снежня 1993 г. Чацвер. | Выдаецца з кастрычніка 1990 года на беларускай і рускай мовах. | Тыраж 500023 экз. | Кошт у розніцу — 25 руб.

ФАКС

Вкратце

Сегодня в Минск с официальным визитом прибудет заместитель госсекретаря парламента Великобритании по вопросам обороны Виконт Крэнборн.

3 декабря он проведет ряд встреч с представителями Министерства иностранных дел и Министерства обороны Беларуси, во время которых будут обсуждаться вопросы возможного сотрудничества.

❑

Президент Казахстана Нурсултан Назарбаев 3 декабря совершит однодневный визит в Кыргызстан в связи с присуждением ему премии "Человек года", которая присуждена международной ассоциацией "Руханият" (находится в Бишкеке).

Предполагается, что в ходе визита состоится конфиденциальная беседа президента Кыргызстана Аскара Акаева с Нурсултаном Назарбаевым.

❑

Шахтерские коллективы крупнейших угольных регионов России — Кузбасса и Печорского угольного бассейна — работали вчера в обычном режиме.

Начало общероссийской забастовки, планировавшейся на этот день Независимым профсоюзом горняков России, перенесено на 6 декабря.

❑

Грузинская и абхазская делегации на начавшихся в Женеве переговорах договорились подписать меморандум об обмене пленными по принципу "все на всех", а также о начале процесса возвращения в Абхазию беженцев.

Об этом в интервью Грузинскому телевидению сообщил глава грузинской делегации Джаба Иселиани.

❑

На переговорах между делегациями Молдовы, Приднестровья при посредничестве России по проблеме Приднестровья наблюдается определенный прогресс.

Представители Кишинева и Тирасполя пришли к мнению, что для ускорения решения проблем можно обсудить концепцию придания Приднестровью на переходный период особого правового статуса.

❑

Продажа хлеба по карточкам в Тбилиси начнется не 1 декабря, как предполагалось ранее, а через два-три дня, заявил вице-мэр города Мэлор Ткешелашвили.

Норма продажи установлена на уровне 400 граммов в сутки на человека.

❑

В Кабардино-Балкарии за пять дней необычно сильных холодов было спилено и похищено 80 столбов телефонной линии связи.

По факту хищения столбов ведется расследование.

❑

На торгах Московской межбанковской биржи вчера курс доллара вырос еще на 4 рубля и составил 1235 рублей за один доллар США.

Суд "прослушивает" Крючкова

На продолжившемся вчера процессе по делу ГКЧП бывший шеф КГБ Владимир Крючков признал незаконным свое распоряжение о прослушивании телефонных разговоров российских руководителей Бориса Ельцина, Геннадия Бурбулиса, Ивана Силаева и Руслана Хасбулатова 19—20 августа 1991 года.

Отвечая на вопросы государственного обвинения, В.Крючков сообщил, что "Обращение к советскому народу", опубликованное 19 августа, было подготовлено заранее, о чем знал бывший президент СССР Михаил Горбачев. Вместе с тем он пояснил, что окончательный вариант, который был опубликован, М.Горбачеву не показывался.

Бывший шеф КГБ категорически опроверг утверждение государственного обвинения о том, что им было отдано приказание о задержании Бориса Ельцина.

На минорной ноте...

Московское правительство рассмотрело структуру бюджета столицы на будущий год.

По предварительным расчетам, его доходная часть составит 15 триллионов рублей. Цифра внушительная, но она только наполовину покроет предстоящие расходы. Где взять недостающие средства? От пустой российской казны ждать субсидий не приходится. Похоже, поэтому и ввели откровенные поборы с граждан СНГ, прибывающих в российскую столицу. Так что недавняя нота, адресованная российскому МИДу по поводу особого режима пребывания в Москве от имени посольств и представительств стран СНГ в России, в том числе и от Беларуси, вполне может остаться без последствий.

Леонид ФАДЕЕВ.

Спорт-экспресс

Эдуард Занковец снова играет за "Тивали". В матче в Казани он забросил шайбу, а в Саратове сделал две голевые передачи, чем очень помог своей команде. В третьем выездном матче 30 ноября "Тивали" проиграла единоличному лидеру чемпионата Межнациональной хоккейной лиги "Ладе" (Тольятти) со счетом 2:5.

❑

Еженедельник "Прессбол" провел традиционное определение "самых-самых" ушедшего месяца. Событием №1 в ноябре стал выход минского "Тивали" в финал Кубка Европы по хоккею, спортсменом №1 признан гиревик из Минска Вячеслав Хороненко, первой командой названа "Тивали". Кроме того отмечены: оскандалившиеся в финском аэропорту хоккеисты и президент ХК "Тивали", а также "проваленный" старт футболистов минского "Динамо" в Балтийской лиге.

Сенсация радио "БМ"

Со вчерашнего дня радиостанция "Беларуская маладзёжная" с помощью независимого объединения "ITB-цэнтр" и фирмы "Техносат" расширила информационное пространство Беларуси.

Каждый день в 12 часов по второй национальной радиопрограмме принимается прямой радиосигнал с последней информацией из Лондона от всемирно известной корпорации Би-би-си. В ближайших планах "Беларускай маладзёжнай" — ретрансляция знаменитых "ТОП-20" и музыкальных радиошоу.

"Трубач на крыше". Лайма Вайкуле — в Минске

Известная эстрадная певица Лайма Вайкуле почтит своим присутствием столицу суверенной Беларуси.

Правда, выступит она не для широкой публики, а лишь в кругу избранных. Фирма "Виктория Л" пригласила звезду эстрады на презентацию мейджер-клуба. Мероприятие состоится 17 декабря в Белорусском центре моды.

Дабы читатели не заподозрили меня в рекламе, сообщу, что билеты на мероприятие клуба богатых, стоимость которых больше 100 долларов США, уже почти все распроданы.

Алесь СИВЫЙ.

Демократы выбирают Гомель

В предстоящую субботу в Гомеле пройдет IV съезд Объединенной демократической партии Беларуси.

Областной центр не случайно выбран местом проведения съезда: многие вопросы, внесенные в повестку дня, гомельская организация ОДПБ предлагала рассмотреть еще на предыдущем съезде.

Анатолий ИВАНОВ.

Миллион долларов от "Надежды"

Сегодня утром в Минске должен приземлиться самолет из США с гуманитарным грузом на борту — лекарствами и медицинскими инструментами на сумму 1 миллион долларов.

Получатели груза — больницы Могилевской области и Минска. Акция осуществляется в рамках международного проекта "Надежда", существующего уже три года.

Не имей сто рублей...

Побывавший в Бресте посол Китая в Беларуси Ван Синда передал руководству области 5,5 тысячи долларов США.

Сумма выделена на ликвидацию последствий наводнения на Полесье администрацией провинции Хубэй.

Василий ВИКТОРОВИЧ.

Погода и здоровье

2 декабря погода в Минске и области существенно не изменится.

Вчера был неблагоприятный в геофизическом плане день, так что сегодня должно несколько улучшиться самочувствие больных с сердечно-сосудистой паталогией. Но все же таким людям следует избегать значительных физических нагрузок и по-прежнему соблюдать диету. Не стоит забывать и о регулярном приеме лекарств, назначенных врачом.

Антонина КАРОЗА, научный сотрудник БелНИИ кардиологии.

Усмехнулась ли вам "Удача"?

29 ноября в Минске состоялся розыгрыш 3-го тиража лотереи "Удача".

Выигрышная комбинация цифр — 27033. Первые 2 цифры угадали 130 человек, первые 3 цифры — 10 человек, первые 4 цифры — 2 человека, пять цифр не угадал никто.

За угаданные 2 цифры выигрыш составил — 2360 рублей, за 3 цифры — 30345 рублей, за 4 цифры — 198240 рублей.

Молитва на Успенке

При небольшом стечении религиозного народа в Витебске молебном была отмечена 370-я годовщина со дня убийства местными жителями Иосафата Кунцевича, здешнего епископа, которого одни считают врагом православных, другие — святым католической церкви.

Для поминального отправления в город на Западной Двине прибыл владыко Киевско-Галицкой униатской епархии вместе со своей свитой. Впоследствии они отбыли в Полоцк, где повторили поминальные службы. Полоцк в свое время входил в епископальные пределы убиенного Иосафата Кунцевича.

Сергей СЕРГЕЕВ.

Купился...

11,5 тысячи долларов лично вручил мошеннику ответственный работник Брестской таможни, поверив обещанию приобрести за них жилье.

Посредник с валютой отправился искать жилье, надо думать, далеко за пределы Бреста. Таможенник понял это на третий день, когда и поведал о своей беде райотделу милиции. Благо декларация о доходах считается ныне понятием неактуальным.

Василий САРЫЧЕВ.

Киловатт нынче дорог...

Могилевский облисполком издал распоряжение о создании вневедомственной рабочей группы для пересмотра нормативов потребления тепловой и электрической энергии промышленными предприятиями, хозяйствами и организациями.

Группа должна также сделать прогноз энергообеспечения области до 2010 года и наметить программу энергосбережения на ближайшие годы.

Николай КОМЛЕВ.

Выпуск подготовлен по сообщениям корреспондентов "Народной газеты", агентств ИТАР—ТАСС, Белинформ, Интерфакс, БелаПАН.

На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Вельмі мала запісаць нашы правы ў Канстытуцыю. Іх трэба яшчэ і забяспечыць!

Сяргей ПЛЫТКЕВІЧ

Учора большасць выступленняў у "Розным" была прысвечана праблемам, якія сёння перажывае сельская гаспадарка. Пра недасканаласці і недахопы ў аплаце працы механізатараў, якія працавалі на ўборцы ўраджаю, гаварыў Аляксандр Паўлоўскі. Патрабаванні сходу работнікаў Салігорскага АПК зачытаў Павел Шкапіч. Пра тое, што некаторыя гаспадаркі Магілёўскай вобласці прынялі рашэнне не здаваць дзяржаве малако і мяса, паведаміў Генрых Яскевіч. І прычына ўсяго гэтага — тое цяжкае становішча, у якім апынуліся сяльчане. Дзень праходзіць за днём, але яно толькі пагаршаецца, ніякія праблемы не вырашаюцца. Няма паліва, няма чым плаціць людзям зарплату. Прагучала нават прапанова: не разглядаць праект Канстытуцыі, а абмеркаваць сорак другі пункт парадку дня сесіі і спісаць усе запазычанасці з сельскіх гаспадарак.

Дэпутат Васіль Сінчылін прывёў іншую прычыну, па якой не трэба абмяркоўваць праект Канстытуцыі. Па яго меркаванню, у новай Канстытуцыі няма ніякай неабходнасці, бо немагчыма ўжо вярнуцца ад сацыялізму да капіталізму. Наадварот, лічыць дэпутат і яго аднадумцы, неабходна захаваць асновы сацыялізму: грамадскую форму ўласнасці, умацаваць Саветы ўсіх узроўняў, адмовіцца ад пасады прэзідэнта і вярнуцца да пытання аб дзяржаўнай сімволіцы.

Аднак "Рознае" закончылася, і на трыбуну падняўся кіраўнік рабочай групы па распрацоўцы Канстытуцыі народны дэпутат Васіль Шаладонаў. Пачалося абмеркаванне сорак першага артыкула—аб праве грамадзян Беларусі на працу, на выбар прафесіі. І зноў, як звычайна, выкрышталізаваліся два падыходы да гэтага пытання. Мікалай Коваль настойваў на тым, каб у Канстытуцыі запісаць, што грамадзяне Беларусі маюць **гарантаванае** права на працу. Але іншую думку выказаў старшыня Камісіі па пытаннях працы, цэн, занятасці і сацыяльнай абароненасці насельніцтва Аляксандр Сасноў:

— Я не супраць камуністычнай ідэі, у чым мяне, бывае, абвінавачваюць, але я супраць таго, каб у чарговы раз падманваць людзей і самім займацца самападманам. Дык вось, права на працу — гэта тое ж, што і права на аўтамабіль, права на залатую ванну і гэтак далей. Права ёсць, а аўтамабіля няма. Тое ж можна сказаць і пра працу. Таму я заклікаю адносіцца да прыняцця гэтага пункта сумленна. Як паказала практыка, толькі ў сацыялістычных дзяржавах паспрабавалі забяспечыць усіх працай. Але дасягалася звычайна гэта трыма шляхамі. Першы — дзялілі работу аднаго на траіх і, зразумела, зарплату таксама. Другі — сёння клалі асфальт, заўтра яго ламалі. І трэці — усіх забяспечвалі работай за калючым дротам. Усе гэтыя шляхі вядуць да галечы, да неэфектыўнай вытворчасці. Таму я лічу, толькі чалавек сам можа свабодна распараджацца сваімі здольнасцямі да працы, сам выбіраць работу. Дык навошта людзей падманваць?

Ставіцца на галасаванне першая частка сорак першага артыкула, і ні адзін з варыянтаў не набірае неабходнай колькасці галасоў. "Мы адмовілі людзям у праве на працу!" — гавораць пасля гэтага, звяртаючыся да калег некаторыя дэпутаты. Аднак іншыя лічаць: нічога страшнага не адбылося, работа над Канстытуцыяй працягваецца і да абмеркавання гэтага артыкула, як і многіх іншых, парламент яшчэ вернецца...

Вось так, у гарачых спрэчках ішло абмеркаванне і іншых артыкулаў праекта Канстытуцыі. Словам, не зусім лёгкі быў дзень у дэпутатаў Вярхоўнага Савета.

❑

Рэдакцыя вымушана вярнуцца да справаздачы з сесіі, апублікаванай у мінулым нумары. У матэрыял, на жаль, укралася прыкрая недакладнасць: сказана, што дэпутат Віктар Кучынскі выклаў сваю пазіцыю аб замежных паездках дэпутатаў. Пра гэта ён не гаварыў. Таму мы просім прабачэння ў В.Кучынскага і прыводзім поўны тэкст яго выступлення:

— Паважаныя дэпутаты! 23 лістапада ў гэтай зале я настаяў на галасаванні сваёй прапановы аб адстаўцы Старшыні Вярхоўнага Савета Шушкевіча. У кантэксце майго выступлення дэпутат Лябедзька, якога я добра ведаю і паважаю, заявіў: той, хто будзе выступаць за ўключэнне гэтага пытання ў парадак дня, ні ў якім разе не можа звацца чалавекам, які выступае за незалежнасць і за дзяржаўнасць Рэспублікі Беларусь. Вымушаны даць даведку: у Вярхоўным Савеце я выступаю ў першую чаргу як прадстаўнік сваіх выбаршчыкаў і на падставе асабістых меркаванняў. Я прыняў прысягу на вернасць беларускаму народу як афіцэр і лічу гэтага дастаткова. Што датычыцца маёй прапановы, то яна была ўнесена ў адпаведнасці з Законам "Аб статусе народнага дэпутата Рэспублікі Беларусь" і Часовым рэгламентам, і ніхто не можа абмяжоўваць мае правы на гэта. Пяць дзён гэта прапанова праляжала ў прэзідыуме і не была распаўсюджана сярод дэпутатаў. А таму я дабіваўся выканання Старшынёй сваіх абавязкаў і законаў. У гэтым я бачу недапушчальны ціск некаторых дэпутатаў і жаданне такім чынам правесці ў жыццё свае асабістыя погляды. Працытаваная мною прапанова дэпутата Лябедзькі вядзе не да незалежнасці, умацавання дзяржаўнасці Беларусі, а, наадварот, да канфрантацыі. Асабісты суверэнітэт спадара Шушкевіча праявіўся ў кастрычніку, калі ён, прытрымліваючыся прынцыпу нейтралітэту, адным з першых падтрымаў, выказаў падтрымку дзеянням прэзідэнта замежнай дзяржавы, які з танкавых гармат расстраляў парламент. Я лічу, што пагроза нашаму суверэнітэту Рэспублікі Беларусь ідзе не столькі ад замежных краін, колькі ад безадказнасці службовых асоб усіх узроўняў за выкананне прынятых законаў нашай незалежнай дзяржавы, уключаючы нашага Старшыню Вярхоўнага Савета. Рашэнне Вярхоўнага Савета аб стварэнні СНД абавязвалі яго праводзіць актыўную знешнюю палітыку, і ў першую чаргу з нашым суседам — Расіяй. Але гэтага не адбылося. Узровень жыцця людзей рэзка пакаціўся ўніз пасля Белавежскай пушчы і коціцца без перапынку. Гэта і ёсць самая вялікая пагроза нашаму суверэнітэту і дзяржаўнасці. Выхад з крызісу трэба шукаць разам, са сваімі выбаршчыкамі, а не дзесьці ў заморскіх краінах.

Што датычыцца асабіста маіх поглядаў, то я іх нікому не навязваў і не навязваю. Я пагаджаюся з апошнім тэзісам паважанага Лябедзькі. Цытую: "Гэта той чалавек (маецца на ўвазе Шушкевіч), які будзе стаяць да апошняга, каб была дзяржаўнасць у Рэспубліцы Беларусь". Але не ў сэнсе ўмацавання дзяржаўнасці, а ў сэнсе трываласці той пасады і крэсла, якое займае Станіслаў Шушкевіч.

Ад рэдакцыі.

Друкуючы выступленне Віктара Кучынскага ў "Розным", мы яшчэ раз пацвярджаем права чытачоў "Народнай газеты" атрымліваць толькі праўдзівую інфармацыю. Але гэта зусім не значыць, што мы поўнасцю падзяляем пазіцыю таго ці іншага дэпутата, той ці іншай палітычнай партыі. Рэдакцыйны калектыў, як і кожны яго член, мае права на ўласную думку, на ўласны погляд. Словам, у журналістаў рэдакцыі ёсць не толькі абавязкі, але і правы.

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб назначэнні Вайтовіча Я.К. Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Літоўскай Рэспубліцы і прысваенні яму дыпламатычнага рангу Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла

Прэзідыум Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

Назначыць Вайтовіча Яўгенія Канстанцінавіча Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Літоўскай Рэспубліцы.

Прысвоіць Вайтовічу Яўгенію Канстанцінавічу дыпламатычны ранг Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С.ШУШКЕВІЧ.

22 лістапада 1993 г. г.Мінск. № 2574-XII

Эх, рынак...

І на хлеб надзённы не ўтрымаліся цэны

Бадай, у апошні час ні адзін від прадукту не быў такі стабільны ў кошце, як асобныя масавыя і дыетычныя сарты хлеба.

На 1 снежня фіксаваныя цэны на хлеб і хлебабулачныя вырабы павысіліся ў два разы. Цяпер бохан "Беларускага" і "Дарніцкага" каштуе 120 рублёў, любімага ўсімі "Бялковага" — 80, а батон "Пшанічны" — 140 рублёў.

Як паведамілі ў дэпартаменце цэн пры Дзяржэканамплане рэспублікі, на такую непапулярную меру ўрад вымушаны быў пайсці ў сувязі са значным павелічэннем затрат на вытворчасць. Але і гэта падаражанне кампенсуе іх усяго толькі на трэць. Таму астатняя частка расходаў па-ранейшаму аплачваецца з дзяржаўнага бюджэту.

Біржавыя навіны

Долар "спынены". Ці надоўга?

Нарэшце доўгія месяцы "барацьбы" беларускіх "зайцоў" з доларам увянчаліся хоць і не вялікім, але ўсё ж поспехам: рост курса амерыканскай валюты на біржавым рынку рэспублікі прыпынены і вось ужо ў трэці раз застыў на адметцы 6750 беларускіх безнаяўных рублёў за адзін долар ЗША.

На апошніх таргах Міжбанкаўскай валютнай біржы ўпершыню за некалькі месяцаў першапачатковы попыт стаў роўны з прапанаваннем і аб'ём продажаў склаў 3 мільёны 431 тысячу долараў. Гэтая акалічнасць, калі апетыты ўсіх, без выключэння, пакупнікоў аказаліся задаволенымі, і сыграла на паражэнне долара.

Кацярына ВЫСОЦКАЯ.

Чорнае крыло Чарнобыля

Ці выратуе ўлік зону ад раскрадання?

Інвентарызацыю маёмасці, што засталася ў зонах жорсткага радыяцыйнага кантролю, пачала спецыяльная камісія Краснапольскага райвыканкама.

У раёне налічваецца больш за семдзесят вёсак, якія знаходзяцца на землях з павышаным узроўнем радыяцыі. Людзі адсюль даўно адселены, усякая гаспадарчая дзейнасць і ўезд забаронены. Але нават кантрольныя пункты не могуць затрымаць аматараў пагрэць рукі на людскім няшчасці. З зоны крадуць і вывозяць будаўнічыя матэрыялы. Прычым не толькі ў суседнюю Гомельскую вобласць, але і ў Бранскую. Злоўленых з доказамі злачынства караюць штрафамі, але "сталкеры" ідуць і ідуць у зону.

Цяпер узятая на ўлік маёмасць будзе перададзена на баланс мясцовых сельскіх Саветаў і пад кантроль раённага аддзела міліцыі.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, Белінфарм.

Магілёўская вобласць.

Усміхнёмся з мастаком?

Малюнак Алега ПАПОВА.

Беларусь — Польшча

Дзеля ўзаемнага ўзбагачэння

Сумесная заява прадстаўнікоў таварыства "Беларусь—Польшча", Саюза палякаў Беларусі, таварыства "Польшча—Беларусь" і Беларускага грамадска-культурнага таварыства

Спаткаўшыся ў Гродне і абмеркаваўшы стан міжнацыянальных адносін у Беларусі і Польшчы, а таксама некаторыя пытанні міждзяржаўных беларуска-польскіх адносін, прадстаўнікі вышэй пайменаваных арганізацый зазначылі, што ТБП, СПБ, ТПБ і БГКТ актыўна садзейнічаюць развіццю ўсебаковага добрасуседскага ўзаемадзеяння Беларусі і Польшчы.

Удзельнікі чатырохбаковай сустрэчы ў мэтах пашырэння і паглыблення беларуска-польскіх сувязей ва ўсіх галінах жыцця звяртаюцца да ўлад Беларусі і Польшчы з заклікам:

1. Наладзіць належным чынам інфармацыйны абмен паміж Беларуссю і Польшчай, у тым ліку:

— трансляцыю польскага тэлебачання на Беларусь і беларускага — на Польшчу;

— дастаўку і рэалізацыю праз гандлёвую сетку польскай прэсы ў Беларусі і беларускай — у Польшчы.

2. Прадугледзець у дзяржаўным бюджэце абедзвюх краін сродкі для культурных сувязей: гастроляў творчых калектываў, правядзення мастацкіх выстаў, кінафестываляў, дзён польскай культуры ў Беларусі, беларускай — у Польшчы.

3. Адкрыць у Мінску Польскі інфармацыйна-культурны цэнтр і ў Варшаве — Беларускі інфармацыйна-культурны цэнтр.

Удзельнікі сустрэчы выразілі зрабіць іх рэгулярнымі, праводзіць не менш чым два разы ў год па чарзе: у Гродне, Беластоку, Мінску, Варшаве.

Таварыства "Беларусь—Польшча".
Саюз палякаў Беларусі.
Таварыства "Польшча—Беларусь".
Беларускае грамадска-культурнае таварыства.

Афіцыйна

Аб пенсіях у снежні

У адпаведнасці з пастановай Савета Міністраў нумар 795 пры пераразліку пенсій з 1 снежня 1993 г. і карэкціроўцы заработку пры назначэнні пенсій замест сярэднямесячнай заработнай платы рабочых і служачых за II квартал гэтага года прымяняецца сярэдняя заработная плата рабочых і служачых за кастрычнік.

З 40 да 50 працэнтаў мінімальнай пенсіі па ўзросту павышаецца да ўстанаўлення новай мінімальнай заработнай платы памер даплаты да мінімальных працоўных пенсій, прадугледжанай пастановай Саўміна ад 22 ліпеня 1993 г. нумар 497 "Аб чарговых мерах па сацыяльнай абароне насельніцтва".

Служба інфармацыі Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь, Белінфарм.

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

СИТУАЦИЯ

Миллион рублей штрафа за ношение... денег?

В течение всей второй декады ноября и в начале третьей в редакцию звонили и приходили читатели, требовали немедленного вмешательства. Просили защитить, как они утверждали, от произвола милиции. Оказывается, в это время в Минске проводились массовые операции по привлечению к ответственности так называемых менял, или "валютчиков", — людей, которые "работают" возле банковских обменных пунктов, крупных магазинов на вокзалах, на базарах — везде, где может возникнуть потребность в валюте.

Впрочем, в сети правоохранительных органов попутно попали и те люди, которые решились на обмен своих "зайчиков" на доллары или наоборот не корысти, как говорится, ради, а из-за безвыходности своего положения — положения гражданина государства, которое если и думает о нем, то только с точки зрения, как бы получше обчистить его карманы.

Операция проводилась, как нам удалось выяснить, после принятия 10 ноября Советом Министров Республики Беларусь постановления N 774 "О совершенствовании мер охраны общественного порядка и борьбы с преступностью". Однако в те дни, когда события у обменных пунктов развивались особо драматически, о нем никто, кроме самой милиции, просто не знал, так как постановление не было опубликовано в газетах.

Но послушаем очевидцев и непосредственных участников, а может быть, жертв такого странного совершенствования охраны общественного порядка.

Андрей Малащенко:

— Меня взяли прямо в Национальном банке Республики Беларусь. Это было 11 ноября, часов в двенадцать. Я стоял в помещении банка в очереди в бюро пропусков, так как сам обменный пункт находится на втором этаже и к нему можно пройти, только миновав пост милиции.

В ожидании своей очереди мы смотрели газету, в которой были опубликованы курсы валют в разных банках Минска.

Тут подошли трое в штатском. Предъявили удостоверения и попросили пройти с ними. На каком основании? Что я сделал? Они не стали объясняться. И вместе с другими "задержанными" меня завезли в опорный пункт милиции, что находится возле стадиона "Динамо". Туда были свезены десятки людей, которых хватали прямо на улице.

У меня забрали доллары, которые дала мне мать — она работает за границей. Велели прийти назавтра. На следующий день выяснилось, что меня оштрафовали на 400 тысяч, а доллары мои конфисковываются...

Юрий Медовский:

— Одиннадцатого числа мы собрались с женой в ГУМ. Приехали на станцию Октябрьская. Жена пошла в ГУМ, а я зашел в Национальный банк, так как хотел купить доллары и положить их на чековую книжку.

В очереди смотрели газету. Тут подошла милиция, и нас забрали. У меня в кармане не было ни одного доллара. Только 370 тысяч "зайчиков". Однако мне еще дали штраф — миллион рублей! За что?

Петр Савин:

— Я учусь на пятом курсе юрфака и считаю, что все это сплошное беззаконие.

Теща дала 400 тысяч российских рублей, чтобы купить морозильник. У меня были и свои доллары. Я стоял со всеми в очереди. Правда, когда увидел, какой курс, понял, что тут нет никакого смысла менять российские рубли на "зайчики", а лучше съездить с ними в Москву и обменять там на доллары. А доллары здесь уже поменять на белорусские расчетные билеты. Чтобы понять это, не нужно быть профессором математики. Поэтому я решил обменять свои доллары, а российские рубли пока на белорусские не менять...

Словом, оказался в опорном пункте. Рядом сидел мужчина, говорил, что он ветеран. У него вообще никаких денег не было. А милиционеры смеялись над ним, говорили, что он "пахан". Его обыскали, даже заставили снять носки. А всего там человек тридцать было...

Комментарий специалиста

Правительство превысило свои полномочия,

а милиция поторопилась выполнять постановление, которое еще не вступило в силу. Ситуацию мог бы поправить Конституционный суд, но его у нас просто нет

К сожалению, нужно констатировать, что органы внутренних дел поторопились с исполнением постановления N 774 от 10 ноября 1993 года. Особенно это касается столичной милиции. Здесь в первые же дни после его принятия, то есть начиная с 11 ноября, были задержаны десятки, даже сотни граждан, действия которых, по мнению работников милиции, подпадали под пункты постановления. У них изъяты тысячи долларов и марок, миллионы российских рублей и белорусских "зайчиков". Многие из задержанных привлечены к административной ответственности.

Толпы "обиженных" стали осаждать органы прокуратуры, суды, вышестоящие органы внутренних дел. И люди, думается, правы. Почему? По одной простой причине. Постановление Совета Министров в то время просто... не действовало.

Мы это поймем, если обратимся к другому постановлению Совмина — от 22 февраля 1991 года "О некоторых правилах опубликования нормативных актов о правах, свободах и обязанностях граждан". Согласно ему, все постановления, касающиеся прав, свобод и обязанностей граждан, вступают в силу только после их официального опубликования. При этом официальным является опубликование постановлений Совета Министров в Собрании постановлений правительства, а также в газетах "Рэспубліка", "Белорусская нива", "Советская Белоруссия". В газете "Рэспубліка" постановление от 10 ноября 1993 года было опубликовано только 19 ноября. В данном случае этот день и должен считаться датой вступления документа в силу. Это означает, что все лица, задержанные до 19 ноября и привлеченные к административной ответственности на основании пункта 6 постановления от 10 ноября, подлежат освобождению от административной ответственности.

Вместе с тем республиканская прокуратура считает, что это не исключает их ответственности по статье 154-2 Кодекса об административных правонарушениях (КоАП).

Объясним ее суть. Статья внесена в Кодекс еще в июне этого года. Согласно ей, осуществление юридическими лицами и гражданами банковских операций без лицензии Национального банка Беларуси признается административным правонарушением и влечет наложение штрафа в размере до двадцати минимальных заработных плат. Поскольку Законом о банках и банковской деятельности продажа и скупка валюты, а также иные операции с валютой признаются разновидностью банковской деятельности, то действия граждан, без лицензии банка занимающихся скупкой и продажей валюты, вполне охватываются статьей 154-2. Да, собственно говоря, для борьбы с этими лицами она и принималась.

Поэтому представляется, что эта сторона общественных отношений законом уже урегулирована. Следовательно, установление еще какой-то иной ответственности за подобные действия не имеет смысла, так как дублирует существующие правовые нормы.

Нельзя не сказать и о следующем. Сущность правонарушения, предусмотренного статьей 154-2 КоАП, законодателем изложена недостаточно ясно и четко. Поэтому в среде юристов и неюристов вызывает различное толкование. В частности, имеется точка зрения, что она "кожаных мальчиков" не касается.

Бесспорно одно, законодателю следовало выражаться более четко. Например, указать, что для граждан считаются неправомерными не просто банковские или валютные операции (что это такое толком далеко не каждый и знает), а действия по скупке и продаже валюты при отсутствии лицензии на это.

И второй момент. Законодатель установил, что право составления протоколов по статье 154-2 КоАП, рассмотрения дел и наложения административных взысканий имеют соответствующие должностные лица системы Национального банка. Каковы реальные возможности их влияния на "кожаных мальчиков", по-моему, известно каждому. Поэтому эта статья фактически оказалась "мертвой", а валютный бизнес процветает. Кстати, замечу, что проект статьи 152-2 КоАП и ряда других с республиканской прокуратурой не согласовывался.

Возникает и еще один немаловажный вопрос. В какой мере согласуется пункт 6 постановления от 10 ноября с законодательством об административных правонарушениях? Как известно, постановление правительства — это подзаконный акт, поэтому не может противоречить законодательным актам (к ним относятся нормативные акты, принимаемые высшим органом власти — Верховным Советом).

Что же мы имеем на самом деле? Даже если допустить, что статьей 154-2 КоАП не урегулированы вопросы, связанные с ответственностью граждан за нарушение порядка проведения валютных операций, то пункт 6 уязвим по следующим моментам.

В соответствии со статьей 26 КоАП штраф, налагаемый на граждан, как правило, не может превышать десятикратного размера минимальной заработной платы. Более высокие его размеры за отдельные правонарушения могут быть установлены только законодательными актами, к каковым постановления правительства не относятся. Об этом в Совете Министров должны были бы знать.

Тем же КоАП (статья 23) предусмотрено, что конфискация в качестве меры административного взыскания также может устанавливаться только законодательными актами. Из этого следует вывод: установив штраф, превышающий десятикратный размер минимальной заработной платы, а также в качестве дополнительной меры взыскания конфискацию, правительство превысило свои полномочия.

В настоящее время возникла тупиковая ситуация. Постановление в полном объеме, имеется в виду и его пункт 6, с 19 ноября считается действующим. Стало быть, органы внутренних дел обязаны его выполнять. А это значит, начальники горрайотделов внутренних дел, хотят они этого или нет, должны рассматривать представленные им протоколы и налагать взыскания, причем в соответствии с предусмотренной постановлением санкцией — не более и не менее.

Выход видится только в том, чтобы правительство срочно отменило или соответствующим образом изменило пункт 6 постановления. Оно это может сделать по своей инициативе. Вправе это сделать и Верховный Совет. К сожалению, Генеральный прокурор законом не наделен правом надзора за законностью нормативных актов, принимаемых правительством. (Кстати говоря, в проекте Закона о Прокуратуре Республики Беларусь это было предусмотрено.) Поэтому он не может опротестовать пункт 6 постановления. Законодатель также не наделил Генерального прокурора и правом вхождения в Верховный Совет с представлением на предмет отмены постановления правительства. Замечу, что в проекте Закона о прокуратуре эта мысль также закладывалась.

Вот тупиковая ситуация, когда в оперативном порядке мог бы сказать свое слово Конституционный суд. Однако, как известно, у нас его нет. А жаль.

Что касается органов прокуратуры, то они делают все возможное для устранения нарушения законности. Так, Генеральным прокурором Республики Беларусь 22.11.93 направлено в адрес министра внутренних дел Беларуси представление, в котором обращено внимание последнего на необоснованное привлечение граждан к административной ответственности на основе не действовавшего в то время нормативного акта. При этом предложено отменить все незаконные постановления начальников райгорорганов внутренних дел.

А вообще после всех этих событий мучает один вопрос. О пользе разного рода запретов. Конечно, государство вправе устанавливать те или иные запреты на определенные виды деятельности. И наше государство вот уже более 70 лет преимущественно запрещает. Результаты же, как известно, чаще всего получаются отрицательными.

Мне кажется, что нужно, наконец, понять другое. Из любой деятельности юридических и физических лиц государство при определенных условиях может извлекать немалые доходы. Давайте не кривить душой: деятельность тех же "валютчиков", имеющих немалую клиентуру, так или иначе носит все же общественно полезный характер. Иначе к ним не обращались бы. Хотим мы этого или нет, валюта гражданам нужна.

Кто поможет осуществить валютные операции? Обменные пункты банков, а также "кожаные мальчики". Много ли у нас этих обменных пунктов? Всегда ли в них можно осуществить желанную обменную операцию и по устраивающему вас курсу? Увы. Вот и приходится обращаться к тем же валютчикам.

Казалось, чего проще. Открой больше обменных пунктов, выдай тем же валютчикам лицензии на право занятия такой деятельностью, взыщи с них вовремя налоги. Вот для государства живой и немалый доход. И гражданам от этого лучше. И милиции не нужно "сражаться с мельницами". Но опять, увы, государство "спит в шапку". А проснувшись, начинает ломать дрова.

Валерий КОВАЛЬЧУК,
старший прокурор организационно-методического управления Прокуратуры Республики Беларусь, старший советник юстиции.

От редакции

Наивысшее достижение экономической мысли?

Конечно, неблагодарное это дело защищать "валютчиков". Хоть и выполняют они определенную роль экономических "санитаров", однако не пользуются большой любовью населения, которое, в свою очередь, впрочем, активно пользуется их услугами.

С другой стороны, "валютчиком" может оказаться любой из нас, кто не хочет или не может согласиться с грабительскими условиями банков и продавать деньги по навязанному курсу, который, по мнению многих специалистов, если и не берется с потолка, то отражает чаще всего интересы определенных и весьма специфических групп населения.

Например, вы подошли к банку, завели с кем-то беседу о курсах и других теперь очень важных в жизни каждого человека материях. И если вы при этом одеты в куртку и, не дай Бог, достали из кармана калькулятор, то тут же будете схвачены "с поличным". И все деньги, которые вы копили, скажем, на покупку нескольких пар импортного теплого белья, чтобы совсем не замерзнуть в офисе или квартире, тут же будут реквизированы как "предмет незаконной сделки", даже если вы их и не доставали из кармана.

Действительно, в редкостно правовом государстве живем, т о в а р и щ и!

Не будем долго распространяться на тему вечного стремления Совета Министров что-то запрещать, не обращая внимания на то, что одни постановления противоречат другим, а нередко и вообще законодательным актам. Не будем и морализировать по поводу бесчеловечности нашей экономики. Это понятно. Обратим лишь внимание на два аспекта.

Один — в комментарии прокурора. Создан такой правовой заколдованный круг, что при хождении по нему обязательно будут растоптаны судьбы "отдельных" граждан, что, как всегда, никого не волнует.

Другой — в рассказе пострадавшего студента-юриста. Если можно, съездив в Москву на денек-другой, вполне легально обменять там рубли на доллары, а затем эти деньги — на белорусские "зайчики" здесь, то зачем вообще работать? Эту нехитрую истину поняли уже так много людей, что, кажется, скоро вообще не будет желающих заниматься хоть чем-то общественно полезным.

Не ясно только, понимает ли это наш Национальный банк и другие экономические ведомства, которым принадлежит слава изобретения такого простого способа существования и причем безбедного.

Конечно, можно хватать всех приближающихся на определенное расстояние к банкам и давать каждому по миллиону штрафа. Похоже, что это на сегодняшний день наивысшее достижение экономической мысли в республике. Только куда все это нас заведет?

Владимир САМОЙЛОВ,
обозреватель "Народной газеты" по вопросам социальной переориентации экономики.

Мы — беларусы

Наталля Бабко (на здымку) — урач-інтэрн у кардыялагічным аддзяленні Брэсцкай гарадской бальніцы хуткай дапамогі. Адпрацаваўшы тут год пасля заканчэння Гродзенскага медыцынскага інстытута, яна атрымае дыплом урача.

А пакуль што пад апекай Наталлі — дзесяць хворых. І даверылі іх маладому спецыялісту з поўнай упэўненасцю, што справіцца. Бо загадчыца аддзялення В.М.Парцянка памятае Наташу яшчэ з таго часу, калі да паступлення ў ВНУ працавала яна тут санітаркай і вызначалася працавітасцю, настойлівасцю ў спасціжэнні азоў медыцыны і чуласцю да пацыентаў. Менавіта гэтыя якасці, лічаць калегі, дапамогуць Наталлі стаць добрым урачом.

Фота Эдуарда КАБЯКА, Белінфарм.

Мясцовы час

Куды падацца маладым?

Значна павялічылася ўдзельная вага беспрацоўнай моладзі на Міншчыне. У кастрычніку, напрыклад, нідзе не вучыліся і не працавалі 522 выпускнікі 9-х класаў, 1377 — 11-х класаў агульнаадукацыйных школ і 488 выпускнікоў прафесійна-тэхнічных вучылішчаў.

Незанятасць непаўналетніх вучобай ці працай прывяла да таго, што злачынстваў такімі падлеткамі здзейснена амаль на 60 працэнтаў больш, чым у мінулым годзе. Менавіта такія трывожныя лічбы называліся на днях на апошніх пасяджэннях выканкама Мінскага абласнога Савета народных дэпутатаў. Асабліва складанае становішча з забеспячэннем моладзі рабочымі месцамі ў Маладзечне, Салігорску, Заслаўі, а таксама ў Мінскім, Пухавіцкім, Дзяржынскім, Стаўбцоўскім і іншых раёнах. Нялёгка знайсці працу і юнакам, звольненым з Узброеных Сіл.

Меры, вядома, выканаўчыя ўлады прымаюць. У школах вобласці ствараюцца рэальныя класы, дзе падлеткі набываюць рабочыя прафесіі. З новага навучальнага года ў школах і прафтэхвучылішчах уводзяцца факультатывы па асновах рыначнай эканомікі і прадпрымальніцтва. На прадпрыемствах і ў арганізацыях склалася пэўная практыка браніравання рабочых месц.

Але ўсе гэтыя меры пакуль што не сведчаць аб эфектыўнай працы службы занятасці. Беспрацоўнай моладзі на Міншчыне сёння амаль удвая больш, чым у кожнай з іншых абласцей рэспублікі. Сітуацыя, улічваючы эканамічнае і палітычнае становішча, выклікае асаблівую заклапочанасць.

Аркадзь ЛЯСУН.

Факт

"Кіна" не будзе

Да самай вясны жыхары Глыбокага забудуць, што такое кінафільм на вялікім экране: закрылася адзіная і апошняя апора самага масавага віду мастацтва ў раённым цэнтры — кінатэатр "Радзіма".

Прычына даволі банальная для цяперашняй сітуацыі ў рэспубліцы — няма сродкаў для ацяплення і ўтрымання.

Перад тэлевізарамі будуць праводзіць вечары і ўсе астатнія жыхары раёна: з-за адсутнасці паліва ўжо не першы месяц не працуюць перасовачныя кінаўстаноўкі, якія некалі раз'язджалі па сельскіх дамах культуры.

Сяргей НІКАНОРАЎ.
Белінфарм.

Пасля падзеі

Мы памятаем вас, героі!

У вёсцы Семежава, што пад Слуцкам, адбылося святкаванне дня Слуцкага збройнага чыну.

У гэты дзень у 1920 годзе пачаў баявыя дзеянні супраць бальшавіцкага войска 1-ы Слуцкі полк Беларускае Народнае Рэспублікі. Нягледзячы на падтрымку насельніцтва, пасля больш як месяца ўпартых баёў нашы ваяры змушаны былі адысці за раку Лань, дзе былі раззброены і змешчаны ў спецлагер для інтэрніраваных асоб.

У мінулым годзе ў Семежаве, дзе некалі знаходзіўся штаб, а потым і месца брацкай магілы ваяроў (там зараз стаіць будынак былой школы) прадстаўнікі грамадскіх рухаў паставілі Крыж пакутнікам, які асвяцілі святары праваслаўнай і каталіцкай канфесій.

У мінулую суботу нешматлікая дэлегацыя ад БЗВ, БНФ, ТБМ, БСДГ з прадстаўнікоў Мінска, Слуцка, Салігорска і іншых месц усклалі вянкі, кветкі, запалілі свечкі ля Крыжа ды наладзілі кароткі жалобны мітынг. Вядучы прапанаваў першае слова старшыні райвыканкама, але сярод прысутнага люду яго не было. Як не было і старшыні сельсавета, і дырэктара школы.

І тады выступілі народныя дэпутаты Л.Дзейка і Б.Гюнтэр, выкладчыкі Н.Анцыповіч, М.Купава, прадстаўнікі БЗВ М.Статкевіч, А.Сазонаў і іншыя.

Пасля мітынгу і сустрэчы з жыхарамі Семежава дэлегацыі наведалі Слуцкую царкву, дзе была праведзена імша па загінуўшых, і накіраваліся ў гарадскі Дом дзіцячай творчасці на ўрачыстую вечарыну. Будынак загадзя быў арандаваны. Але... нас сустрэла вахцёрка за зачыненымі дзвярыма і паведаміла, што "не велено пущать!".

Сяржант міліцыі, які чамусьці прысутнічаў ля будынка, "нічога не ведаў наконт мерапрыемства". Нічога не ведалі і больш ці менш кіруючыя асобы, якія таксама "выпадкова" аказаліся каля Дома дзіцячай творчасці.

Толькі праз хвілін 30 мы дазналіся, што забараніў сустрэчу нібыта нехта Сайко, былы другі сакратар райкама КПБ, а зараз старшыня гарсавета.

І ўсё ж сустрэча адбылася, дзверы адчынілі, залу — таксама. Старшыня Слуцкай рады БНФ Зінаіда Лістраценка падзякавала гасцям і папрасіла прабачэння за гарадскія ўлады. Але ці можна забараніць адраджэнне народа? "Кіраўнікі" і самі добра разумеюць, што іх час адыходзіць у нябыт. А памяць пра сваіх герояў Беларусь будзе заўжды шанаваць на патрэбным узроўні.

Алесь СТАНКЕВІЧ,
намеснік старшыні Беларускага згуртавання вайскоўцаў.

Беларусь — МВФ

Знойдзена ўзаемаразуменне

У Мінску завяршыла сваю работу місія Міжнароднага валютнага фонду.

На працягу двух тыдняў яна вывучала магчымасці прадастаўлення Беларусі другой часткі крэдыту з фонду сістэмных трансфармацый (СТФ) у размеры 98 мільёнаў долараў. Першая яго частка ў такой жа суме была выдзелена рэспубліцы ў канцы ліпеня сёлетняга года. Пераканаўшыся ў рашучасці беларускага ўрада строга ісці курсам рынацных рэформ, МВФ прадаставіў гэты крэдыт на вельмі льготных па міжнародных стандартах умовах, наперакор звычайнай практыцы. Не былі агаворваны канкрэтныя мэты яго выкарыстання, а толькі зададзена агульная накіраванасць крэдыту на паляпшэнне плацежнага балансу краіны. Крэдыт выдзелены на 10 гадоў з адтэрміноўкай выплаты асноўнай сумы доўгу на 4,5 года пад 5,67 працэнта гадавых, што ніжэй за сярэдні працэнт, існуючы на сусветным рынку крэдытных рэсурсаў.

Атрыманне другой часткі крэдыту і стала прадметам перагавораў місіі МВФ з урадам, Нацыянальным банкам, міністэрствамі і ведамствамі рэспублікі. Знойдзена ўзаемаразуменне па большасці праблем, якія цікавяць абодва бакі. Гэта дае магчымасць разлічваць на атрыманне далейшай фінансавай падтрымкі рэспубліцы з боку сусветнага супольніцтва.

Белінфарм.

Дзякуй!

"Компания РАМОС" не сфальшывіла

У Беразінскай дзіцячай музычнай школе Маладзечанскага раёна адбыўся дабрачынны акт перадачы прадстаўнікамі фірмы "Компания РАМОС" у дар школе музычных інструментаў на агульную суму 640.000 рублёў.

Гэты дар дарагі яшчэ і таму, што прэзідэнтам фірмы "Компания РАМОС" з'яўляецца колішні выпускнік Беразінскай музычнай школы Генадзь Баляслававіч Гаўрыс.

М.БОХАН,
дырэктар Беразінскай музычнай школы.

Ёсць пра што пачытаць

Дык з чаго пачынаўся тэатр?

У выдавецтве "Навука і тэхніка" выйшла з друку кніга "Музычны тэатр Беларусі".

У ёй разглядаецца гісторыя развіцця беларускай оперы, балета, музычнай камедыі і тэатральна-драматычнай музыкі, усебакова асвятляецца праблема фарміравання нацыянальнай музычна-тэатральнай культуры.

Выданне разлічана на студэнтаў, выкладчыкаў, музыказнаўцаў, усіх, хто цікавіцца беларускім музычным мастацтвам.

Ірына ІВАНОВА.

Кропка над "і"

У Літву пакуль што можна ехаць без візы

На старонках "Народнай газеты" ўжо адзначалася, што з 1 лістапада пачаў дзейнічаць візавы рэжым на мяжы краін СНД і Літоўскай Рэспублікі. Многія чытачы зразумелі інфармацыю так, быццам гэта датычыцца і жыхароў Беларусі. Міністэрства замежных спраў папрасіла ўдакладніць той факт, што **ўведзены з 1 лістапада візавы рэжым на граніцы паміж СНД і Літоўскай Рэспублікай не распаўсюджваецца на грамадзян Рэспублікі Беларусь.**

У сумесным камюніке па выніках візіту Старшыні Савета міністраў Беларусі, В.Кебіча і яго перамоў з прэм'ер-міністрам Літвы А.Шлежавічусам адзначаецца, што для. грамадзян Рэспублікі Беларусь увядзенне візавага ўезду адкладваецца **да 1 студзеня 1994 года.**

Здарэнні

Чарговая ахвяра сярод прадпрымальнікаў

Цяжка паранены ў пад'ездзе свайго дома віцэ-прэзідэнт Магілёўскай асацыяцыі прамыслоўцаў і прадпрымальнікаў, старшыня праўлення навукова-вытворчага комплекснага кааператыва "УНІПА" Юрый Падольскі.

Нападаўшыя нанеслі яму шэсць нажавых ран у жывот, руку і галаву.

Толькі велізарнымі намаганнямі магілёўскіх урачоў удалося выратаваць жыццё пацярпеўшаму. Следства чакаюць нялёгкія пошукі ўдзельнікаў чарговай разборкі з прадпрымальнікам Беларусі.

Мікалай НАЗАРОВІЧ.
Белінфарм.

Нам стала вядома

"Неаплан": ёсць першы аўтобус

Ён сабраны ў Беларусі, але складаецца поўнасцю з нямецкіх камплектуючых.

Атрымалася прыгожа, але дорага — 350 тысяч дойчмарак. І хоць гарадскому пасажырскаму аўтааб'яднанню яго прадаюць за 300 мільёнаў "зайцоў", гэта ўсё роўна ўтрая даражэй, чым цана "ЛіАЗаў", зборка якіх таксама робіцца ў Беларусі.

У наступным годзе "БелаўтаМАЗ" плануе сабраць каля ста "Неапланаў". Адначасова на заводзе актыўна вядзецца работа па стварэнню ўласных вузлоў і агрэгатаў. Калі рэспубліканскія прадпрыемствы возьмуцца іх выраблядь, то аўтобус у канчатковым выніку атрымаецца таннейшы.

І хоць пакуль што "Неаплан" — вельмі дарагая рэч, у перспектыве ён зможа не толькі ўзняць прэстыж Беларусі, але і прыносіць рэспубліцы валюту — гэта аўтобус найвышэйшага сусветнага ўзроўню.

Ірына СЯРОГІНА,
БелаПАН.

КАТЫ

Аляксандр ЛУКАШУК

(Заканчэнне. Пачатак у №№ 230, 231, 233, 234).

Расстрэл заднім чыслом

У памяці начальніка 4-га сакрэтна-палітычнага аддзела НКУС Ермалаева ў адзіночнай камеры мінскай турмы НКУС, як ён піша, "успльло многае з таго, што за кіпучай чэкісцкай работай, магчыма, не ўзгадаў бы". Узгадаў ён і даносы, якія супрацоўнікі НКУС пісалі адзін на аднаго. Падрабязна распавёўшы пра публічны дом, які ўяўлялі сабой наркамат і яго супрацоўнікі, Ермалаеў паведамляе сакратару ЦК КП(б)Б Панамарэнку дадатковыя рысы да партрэтаў сваіх былых падначаленых:

"У аддзеле кадраў ёсць заява, што Кунцэвіч (начальнік аддзялення па справе партыйных і сектантаў) у 1930 годзе заганяў адміністрацыйна сялян у калгасы, абагульняў інвентар аж да курэй. У гэтай заяве гаворыцца, што Кунцэвіч меў сувязь з жонкай арыштаванага і ён расказваў пра мужа. Гэтыя звесткі я ўведаў за некалькі дзён да свайго арышту і далажыў наркому Цанаве".

Без даносаў таталітарная дзяржава не можа існаваць, не дзіва, што іх пісалі чэкісты адзін на аднаго. І даносы спрацоўвалі ў асяроддзі прафесійных катаў, і яны рабіліся ахвярамі. І тады пачыналі пісаць у пошуках паратунку. Сяржант Дзяржбяспекі Майсей Штэйнберг адрасаваў свой ліст на чатыры адрасы: сакратару ЦК КП(б)Б, упаўнаважанаму камітэта парткантролю па БССР, пракурору Беларусі і наркому ўнутраных спраў. Штэйнберг пісаў:

"Трэці год знаходжуся пад следствам. Тэрмін нечуваны ў гісторыі савецкага следства і не мае сабе роўнага. Жахлівае парушэнне савецкага заканадаўства, якое нічым не можна апраўдаць, і для вінаватых няма змякчальных абставін. Калі асобныя следчыя твораць нечуваныя парушэнні, дык дзе ж савецкі пракурор? Дзе ваш пракурорскі нагляд?" — задае рытарычнае пытанне энкавэдзіст, цяпер арыштаваны Майсей Штэйнберг, і працягвае:

"Следства вялося тэндэнцыйна, у справе "ліпа" — падлог. Я пісаў вам, што асобаўпаўнаважаны Перавозчыкаў катаваў мяне — саджаў на кол, востры канец ножкі перавернутага крэсла, спецыяльна прыстасаванага, збіваў мяне. Я выкрыў правакацыйную работу агента-асведаміцеля. Гэта так. Я абылганы".

Пасля подпісу стаіць дата і месца: 16 красавіка 1939 года, следчая турма, камера 29. Да Панамарэнкі пісьмо трапіла 5 мая, і ён накрэсліў рэзалюцыю: "Тав. Цанава. Чаму сядзіць трэці год?" Адказу Цанавы няма, згінуў бясследна былы сяржант Дзяржбяспекі ў падзямеллях бяспекі.

1939 год быў чорным годам для НКУС — берыеўцы расчышчалі месца для сябе, і многіх, хто працаваў на Беларусі пры наркомах Бермане і Наседкіну, чакаў лёс расстраляных наркомаў. Адзін з іх, Пётр Радноў, чэкіст з амаль што 20-гадовым стажам, узначальваў НКУС Віцебскай вобласці, быў дэпутатам Вярхоўнага Савета БССР.

Сваю скаргу з камеры-адзіночкі ён па звычцы пазначыў грыфамі, быццам пасылаў яе са свайго кабінета ў Віцебску: "Уручыць неадкладна. Вельмі тэрмінова. Абсалютна сакрэтна". Як жа ацаніў тое, што з ім адбылося, выхадзец з сялян Пётр Радноў, ардэнаносец, былы член бюро абкама партыі, былы галоўны энкавэдзіст Віцебшчыны, адукацыя ніжэйшая:

"Адбылася найвялікшая правакацыя ворагаў народа — гэтай банды фашыстаў, якая рабіла сваю подлую справу супраць партыі Леніна—Сталіна, народа вялікага Саюза ССР. Гэтая банда, знаходзячыся ў турме, працягвае сваю гнюсную справу — абгаворвае нявінных супрацоўнікаў НКУС у іх подлых намерах і справах, вымушаючы следства, уведзенае ў зман ворагамі, ужываць да абгавораных ворагамі і невінаватых работнікаў НКУС шэраг мер уздзеяння маральна-фізічных, па прычыне якіх, не вытрымаўшы незаслужанага мучэння, страціўшы сілы і розум, у адчаі і цалкам несвядома гэтыя абгавораныя павінны былі даць следству хлусню, абгаварыўшы сябе і іншых работнікаў..."

Перапынім цытату дзеля таго, каб адзначыць адну псіхалагічную асаблівасць: і ў турме, пасля катаванняў галоўны кат Віцебшчыны захоўвае вернасць НКУС. Нават гаворачы пра свой арышт і свае катаванні, Пётр Радноў выгароджвае катаў: маўляў, подлая банда фашыстаў абгаворвае нявінных супрацоўнікаў НКУС, вымушаючы следства, уведзенае ў зман ворагамі, ужываць да абгавораных і невінаватых энкавэдзістаў меры фізічнага ўздзеяння.

Прайшоўшы праз рукі сваіх калег і прызнаўшыся ва ўсіх грахах, як гэта рабілі некалі яго ўласныя ахвяры, Радноў піша сакратару ЦК: "Я клянуся вам усім — сваёй дачкой 8 месяцаў, якую яшчэ не бачыў: я не быў ворагам, змоўшчыкам. Я вырас і выхаваны партыяй, камсамолам, Савецкай уладай. Не дайце загінуць ад паклёпу ворагаў, малю вас, праверце і захавайце маё жыццё. Я настойлівай працай выкуплю віну і злачынствы, якія зрабіў".

Радноў адхіляе абвінавачанні ў катаваннях арыштаваных, у стварэнні асобага рэжыму ў віцебскай турме і прызнае падлог дакументаў, ці, як ён піша: "Я паверыў, што ёсць указанні НКУС акты складаць заднім чыслом". З яго справы і са скаргаў іншых арыштаваных энкавэдзістаў, якія займалі кіруючыя пасады, высвятляецца наступнае. У 1938 годзе, пасля змены вярхушкі НКУС, была дадзена каманда прыпыніць выкананне смяротных прыгавораў для некаторых катэгорый асуджаных. Наўрад ці на мэце быў пошук справядлівасці. Берыеўцам патрабаваліся матэрыялы на тых, хто працаваў пры Яжове. Вызваленне асуджаных, а таксама [illegible].

Разумелі гэта і самі старыя кадры і спяшаліся пазбавіцца непажаданых сведак. У сакрэтным дакладзе Хрушчова на XX з'ездзе партыі падаецца як выключны толькі адзін такі выпадак, звязаны са старым бальшавіком, якога расстралялі, нягледзячы на адмену прыгавору. Мінскія архівы сведчаць, што падобная практыка была масавай. У 1938 — пачатку 1939 года, нягледзячы на загад, які спыняў расстрэлы, энкавэдзісты БССР афармлялі акты расстрэлу заднім чыслом і стралялі, стралялі, стралялі...

Ардэнаносец Пётр Радноў прасіў даць яму магчымасць ударнай працай выкупіць няправільныя даты пад актамі расстрэлу. Сакратар ЦК Панамарэнка, якога Сталін на чарговай хвалі наменклатурных высечак паслаў на Беларусь разам з Цанавам, не пакінуў ніякай рэзалюцыі на звароце былога дэпутата Вярхоўнага Савета БССР і былога начальніка Віцебскага НКУС. Ваенны трыбунал войск НКУС Беларускай акругі прыгаварыў Раднова да расстрэлу. Не будзе вялікім дзівам, аднак, калі зараз ягонае імя сустрэнецца ў спісах рэабілітаваных. Зусім магчыма, побач з забітымі паводле яго загадаў людзьмі, у якіх быў неверагодны шанц ацалець...

Замест эпілога

У многіх пісьмах з турмаў ахвяры горача запэўніваюць катаў у сваёй вернасці партыі і адданасці Савецкай уладзе. Вось і Ермалаеў піша Панамарэнку: "Усё сваё свядомае жыццё прысвяціў справе партыі Леніна—Сталіна, і чым бы мой лёс ні скончыўся, апроч расстрэлу, я і далейшае сваё жыццё прысвячу гэтай самай партыі Леніна—Сталіна".

Былы міліцыянер, Райхліновіч, прайшоў у Мінскім НКУС праз здзеклівыя катаванні: яго збівалі ва ўціхамірвальнай кашулі аж да страты прытомнасці, аблівалі вадой на 30-градусным марозе і пакідалі, пакуль не заледзянее і страціць прытомнасць; следчыя мачыліся яму ў твар, катавалі за палавы орган, пакуль не траціў прытомнасць. Пасля сямі месяцаў у лагеры яго нечакана вызвалілі. Вярнуўся ў Мінск і знайшоў, што сям'ю выкінулі з кватэры, рэчы прапалі. Як былы кавалерыст, Райхліновіч выгадаваў каня, якога пакінулі ў міліцэйскай часці і яму не вярталі. Райхліновіч напісаў у райкам партыі просьбу: "Прашу ўлічыць маё цяжкае становішча, дапамагчы аднавіць здароўе, аднавіць на рабоце і вярнуць кватэру і каня, з якім я спадзяюся пры першай патрэбе выступіць у абарону нашай любімай Радзімы і знішчыць ворагаў, якія паспрабуюць замахнуцца на нашу святую тэрыторыю. Ворагі народа пахіснулі маё здароўе, але не пахіснулі маёй бальшавіцкай волі, я з прыроды народжаны бальшавіком і такім памру, памру за рабочую справу, за справу Леніна—Сталіна".

Падобных радкоў у допісах арыштаваных, асуджаных, закатаваных да паўсмерці людзей — безліч. Частка клятваў у вернасці партыі, магчыма, прадыктавана разлікам, але значная большасць — шчырае выказванне перакананняў, наіўнай веры, што іх невінаватасць пацвярджаецца іх адданасцю сталінізму. Хоць на лютаўска- сакавіцкім пленуме ЦК ВКП(б) у 1938 годзе Сталін вылучыў шэсць умоў пабудовы камунізму і перамогі над ворагамі, дзе даў урок логікі энкавэдзістам. Правадыр сказаў, у прыватнасці, што некаторыя ворагі такія хітрыя, што спецыяльна працуюць ударна і робяцца стаханаўцамі, выстаўляюць сябе аддадзенымі камуністамі, каб лепш шкодзіць, і іх трэба выкрываць. Так што "з прыроды народжаным бальшавікам", як пісаў пра сябе Райхліновіч, гэта не дапамагала. Вернасць Сталіну і сталінізму, вернасць партыі катаў выхоўвалася і ўкаранялася настолькі моцна, што многія сапраўды паміралі з яго імем на вуснах і падчас расстрэлу, і на фронце ў вайну. Гэта была вернасць людзей без сацыяльнай памяці, падманутых, пазбаўленых інфармацыі, няздольных разабрацца ў складаных абставінах. Гэта была вернасць людзей, якія і не маглі, і не хацелі разбірацца, аддаўшы сваё, Богам дадзенае права выбару партыі Леніна—Сталіна. Гэта была вернасць рабоў.

Бацылы рабства ў крыві савецкіх людзей падтрымліваліся ўвесь савецкі час. Яны і зараз вызначаюць і тлумачаць многае на Беларусі. Бо толькі рабы могуць так страсна змагацца супраць незалежнасці, як гэта робяць розныя кангрэсы народаў ды рознакаляровыя змагары за аднаўленне СССР. Ды і пакорлівае маўчанне насельніцтва гаворыць само за сябе. Зрабіўшы ворагам народа ўвесь народ, партыя і каты НКУС пакінулі ў спадчыну гены страху і рабства, якія, відаць, дагэтуль з намі і ў нас.

Надвор'е

Сёння ўдзень па рэспубліцы чакаецца воблачнае з праясненнямі надвор'е, месцамі — невялікі снег. Тэмпература паветра ў Гродне, Брэсце — 3—5, Гомелі, Мінску — 5—7, Магілёве, Віцебску — 6—8 градусаў марозу.

3 снежня па рэспубліцы на значнай частцы, 4-га месцамі па ўсходзе — невялікі снег, слабая мяцеліца. Тэмпература паветра ноччу — 3—8, удзень ад 1 градуса цяпла да 4 градусаў марозу, 3-га на паўднёвым усходзе ноччу — 6—11, удзень — 0—5 градусаў марозу.

Астранамічны каляндар — 2.12

Узыход і заход сонца: Мінск — 8.06, 15.53; Віцебск — 8.03, 15.36; Магілёў — 7.55, 15.42; Гомель: 7.45, 15.47; Гродна — 8.20, 16.09; Брэст — 8.12, 16.18.

Даўжыня дня ў Мінску — 7 гадзін 43 мінуты.

Апошняя квадра — 6 снежня.

Тэатры

2—3 снежня
Пачатак у 19.00
ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА

2 снежня — **"Рамэо і Джульета"**. Балет у трох дзеях.

3 снежня — акцыя "Дзеячы культуры і мастацтва супраць СНІДу". **"Спартак"**. Балет у трох дзеях.

ТЭАТР ІМЯ ЯНКІ КУПАЛЫ

2 снежня — **"Тры сястры"**.

3 снежня — **"Страсці па Аўдзею"**.

БЕЛДЗЯРЖФІЛАРМОНІЯ
(канцэртная зала)

3 снежня — **да 100-годдзя з дня нараджэння Я.Цікоцкага**. Сімфанічны аркестр Белтэлерадыёкампаніі. Мастацкі кіраўнік і дырыжор — **А.Лапуноў**. Салісты: **І.Шыкунова** (сапрана), **Т.Кучынская** (сапрана), **Л.Афанасьева** (мецца-сапрана), **Т.Варапай** (мецца-сапрана), **В.Чарнабаеў** (бас), **М.Галкоўскі** (тэнар). Я.Цікоцкі — Сімфонія N 4, арыі з опер;

(зала камернай музыкі)

2 снежня — Міжнародны фестываль **"Арган + ..."**. **А.Фісейскі** (арган), **У.Ганчароў** (труба), **В.Сімон** (віяланчэль). У праграме: Бах, Вівальдзі, Губайдуліна, Эбен.

3 снежня — **канцэрт арганнай музыкі. А.Фісейскі**. У праграме: Бах, Свелінк, Мендэльсон, Кюі, Губайдуліна, Глазуноў.

Пульс дня

Агрэсіўны нацыяналізм у Еўропе патрабуе рашучага адпору

На праходзячым у Рыме пасяджэнні савета міністраў замежных спраў (СМЗС) СБСЕ абмяркоўваецца расійская ініцыятыва аб процідзеянні агрэсіўнаму нацыяналізму.

Нацыяналістычныя праяўленні захопліваюць не толькі Усходнюю, але і Заходнюю Еўропу, што патрабуе рашучага адпору. Расія, да якой пазней далучылася Венгрыя, унесла на разгляд рымскай сустрэчы СБСЕ праект дэкларацыі па гэтаму пытанню.

Голад — вораг чалавецтва

"Голад — гэта вораг чалавецтва, яго неабходна выкараніць", — заявіў Генеральны сакратар ААН Бутрас Галі.

Выступаючы на міжнароднай прэс-канферэнцыі, арганізаванай у амерыканскай сталіцы Сусветным банкам, ён сказаў, што свет усведамляе неабходнасць скончыць з "ганебнай з'явай" XX стагоддзя і мае сродкі для дасягнення гэтай мэты. Зараз на планеце дастаткова харчавання, каб накарміць усіх яе насельнікаў, падкрэсліў Бутрас Галі.

Пакуль што ідзе ўзгадненне першарадных праблем

Грузінская і абхазская дэлегацыі, якія сабраліся на перагаворы ў Жэневе, арганізаваныя пад эгідай ААН пры садзейнічанні Расіі, прыступілі да выпрацоўкі парадку дня кансультацый.

У бліжэйшыя дні бакам належыць узгадніць першарадныя праблемы ўрэгулявання.

Лепш дрэнны мір...

Здаўна існуючая спрэчка паміж Кітаем і Тыбетам павінна нарэшце быць уладжана, і гэта павінна адбыцца выключна мірным шляхам.

Аб гэтым заявіў у інтэрв'ю часопісу "Нью-Йорк таймс мэгэзін" духоўны лідэр тыбецкага народа Далай-Лама.

Змрочныя вынікі "этнічнай чысткі" ў Харватыі

"Этнічная чыстка" ў Харватыі прывяла да выгнання больш як 300 тысяч сербаў.

Аб гэтым гаворыцца ў паведамленні міністэрства па справах правоў чалавека і нацыянальных меншасцей Саюзнай Рэспублікі Югаславіі, распаўсюджаным у штаб-кватэры ААН у якасці дакумента Генеральнай Асамблеі.

Прыняцце Канстытуцыі Рэспублікі Харватыя ў 1990 годзе, адзначаецца ў дакуменце, якое суправаджалася актыўнай кампаніяй па памяншэнню нацыянальнай ролі сербаў, уяўляе сабой акт дыскрымінацыі.

Праблемы траскі ў Канадзе

Канадскаму ўраду ўручаны даклад экспертаў, якія рэкамендуюць унесці практычна поўную забарону на промысел траскі і іншых каштоўных парод рыбы ў прыбярэжных раёнах Паўночнай Атлантыкі.

Альтэрнатыва такім мерам — канчатковае збядненне марскіх рэсурсаў, прычым без усялякай упэўненасці, што яны калі-небудзь будуць адноўлены. На думку вучоных, квоты на вылаў траскі, пікшы і іншых відаў, якія карыстаюцца попытам, павінны быць урэзаны ў 1994 годзе на 60 працэнтаў у параўнанні з сёлетнім годам.

"Час дзейнічаць!"

Штодзённа вірус імунадэфіцыту паражае 5 тысяч чалавек — у асноўным жыхароў Азіі, Афрыкі і Лацінскай Амерыкі.

Аб гэтым гаворыцца ў распаўсюджаным у Дэлі звароце рэгіянальнага дырэктара Сусветнай арганізацыі аховы здароўя (ВОЗ) для Паўднёва-Усходняй Азіі У Ко Ко з выпадку Сусветнага дня па барацьбе са СНІДам. У гэтым годзе ён праходзіць пад дэвізам "Час дзейнічаць!".

За суткі да палёту ў космас

Сур'ёзны інцыдэнт адбыўся на амерыканскім касмадроме на мысе Канаверал штата Фларыда: усяго за суткі да запуску касмічнага карабля шматразовага выкарыстання "Індэвор" была зафіксавана ўцечка небяспечнага хлоргазу.

Улады прынялі неабходныя меры перасцярогі, перакрыўшы ўсе пад'езды да касмічнага цэнтра і эвакуіраваўшы больш як 100 чалавек, якія працавалі на комплексе і жылі ў раёнах паблізу.

Праграма тэлеперадач

Чацвер, 2 снежня

Беларускае тэлебачанне

8.00 Раніца рэспублікі.
8.10 Пад купалам Сусвету.
8.25 "Збан ля крыніцы". Фільм-канцэрт.
9.00 Роднае слова.
9.35 "Салодкі ручай".
10.00 "Аўтапартрэт з кветкамі". Дак. фільм.
10.15 Дом кіно.
12.15 "Песню бярыце з сабою". Тэлефестываль беларускай песні ў г. Драгічыне.
13.30 Навіны (з сурдаперакладам).
13.40 "Да расследавання прыступіць". Маст. фільм.
15.50 "Спыніся, прыслухайся..." Дак. фільм.
16.10 Тэлебіржа.
16.20 Гісторыя. 11 клас.
16.50 Мультфільмы.
17.15 Анонс "Тэлесябрыны".
17.20 ТА "Рэха". Эканоміка кожнага дня.
18.20 Зачытайце маё пісьмо...
18.25 Навіны Бі-бі-сі.
19.00 Абласныя навіны (Гродна).
19.10 Здароўе.
19.35 Пазіцыя ўрада.
19.50 "Гонкі для Беларусі". Перадача 1-я.
20.35 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.35 Пад купалам Сусвету.
21.45 "Салодкі ручай".
22.10 На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. Пасля заканчэння — НІКа; Фестываль мастацтваў "Беларуская музычная восень", "Штовечар — анекдот..."

Канал "Астанкіна"

5.00 Навіны.
5.20 Ранішняя гімнастыка.
5.30 Раніца.
6.45 Гадзіна выбаршчыка.
7.45 Фірма гарантуе.
8.00 Навіны.
8.20 "Проста Марыя".
9.10 Ніна Ананіяшвілі запрашае.
10.10 ... Да 16 і старэйшым.
10.50 Прэс-экспрэс.
11.00 Навіны (з сурдаперакладам).
11.20 — 12.10 "Вяртанне ў Эдэм". Маст. фільм.
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.25 Тэлемікст.
15.15 "Прыгоды Тэдзі Ракспіна".
15.40 Жэнева. Восень. ААН.
16.10 Джэм.
16.40 Да 16 і старэйшым. У перапынку (17.00) — Навіны.
17.50 Надвор'е.
17.55 "Проста Марыя". Маст. фільм.
18.45 Гадзіна выбаршчыка.
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Навіны.
20.45 Лато "Мільён".
21.15 Маст. фільм "Твін Пікс".
23.00 Навіны.
23.25 Максіма.
23.55 MTV
0.55 Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

6.00 Расія. Федэральны сход.
7.00 Весткі.
7.20 Патрабуюцца...
7.30 Час дзелавых людзей.
8.00 Паехалі.
8.10 Дыялог. К. Занусі — В. Ерафееў.
9.05 Ранішні канцэрт.
9.20 Пагаслая зорка?
9.50 Фрак народа.
10.45 "ТВ-атэлье".
11.00 "Санта-Барбара".
12.40 Сялянскае пытанне.
13.00 Весткі.
13.25 Выратаванне-911.
14.20 Тэлегазета.
14.30 "... Не збядneюць міласцю сэрцы".
15.00 Тэрмінал.
15.30 Там-там навіны.
15.45 Студыя "Рост".
16.15 Уральскі варыянт.
17.00 Руская віза.
17.30 М-трэст.
17.45 Расія. Федэральны сход.
18.45 Свята кожны дзень.
19.00 Весткі.
19.25 "Санта-Барбара".
20.15 "Экспацэнтр" прадстаўляе.
20.30 Манера.
21.00 "Месца сустрэчы — Санкт-Пецярбург". Частка 1-я.
22.00 Весткі.
22.20 Аўтаімгненне.
22.25 Зоркі гавораць.
22.30 Спартыўная карусель.
22.35 Перадвыбарны марафон.
23.05 Экран крымінальных паведамленняў.
23.15 "Месца сустрэчы — Санкт-Пецярбург". Частка 2-я.

Санкт-Пецярбург

6.30 Інформ-ТБ.
6.50 "Мудрасць беднай дзяўчыны". Мультфільм.
7.00 "Давайце створым оперу". Музычны фільм.
8.25 "Два лікі іконы", "У чаканні цуду". Дак. фільмы.
9.00 Новыя рускія. Другі час.
9.15 "Палкаводзец". Дак. фільм.
9.45 "Птушынае малако". Тэлефільм для дзяцей.
10.30 Хуткая дапамога.
11.00 "Прызба". Праграма для пажылых.
11.30 "Іскрыся, мая аперэта". Фільм-канцэрт.
12.00, 14.25, 18.05, 0,50 Музычны момант.
12.05 "Начальнік Чукоткі". Маст. фільм.
13.30 "У свеце натхнення". Фільм-балет.
14.30 Інформ-ТБ.
14.40 Сам-насам з музыкай.
15.25 "Шчаслівыя моманты". Дак. фільм.
16.10 Творчасць Віктара Някрасава.
16.40 Дзецям пра зверанят.
17.00 Музыка — дзецям.
17.30 Фільмы А. Сідзельнікава. "Мне сніўся сад", "Маналог аб сутнасці машын".
18.10 Вялікі фестываль.
18.30 Інформ ТБ.
18.55 Выбары. Прамы эфір.
20.00 Сёння.
20.40 Тэлемагазін.
20.45 Выбары. Прамы эфір.
22.45 Інформ-ТБ.
23.05 "Вячэрні звон".

Пятніца, 3 снежня

Беларускае тэлебачанне

8.00 Раніца рэспублікі.
8.10 Пад купалам Сусвету.
8.25 Спявае Ларыса Доліна.
9.00 Гісторыя. 11 клас.
9.30 "Салодкі ручай".
9.55 "Ты помніш нашы сустрэчы". Фільм-канцэрт.
10.20 "Структура моманту". Маст. фільм.
12.30 Дзяржаўны канцэртны аркестр запрашае...
13.15 Пазіцыя ўрада.
13.30 Навіны (з сурдаперакладам).
13.40 "Да расследавання прыступіць". Маст. фільм.
16.10 ПІК.
17.00 Да Дня інвалідаў. "А ў гуках — колер і святло".
18.20 Анонс "Тэлесябрыны".
18.25 Навіны Бі-бі-сі.
19.00 Абласныя навіны (Магілёў).
19.10 Гаспадар. Сённяшнія клопаты сяла.
19.50 "Гонкі для Беларусі". Перадача 2-я.
20.30 Кантакт.
20.35 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.35 Пад купалам Сусвету.
21.45 На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. Пасля заканчэння — НІКа; "Шапка". Маст. фільм; "Штовечар — анекдот..."

Канал "Астанкіна"

5.00 Навіны.
5.20 Ранішняя гімнастыка.
5.30 Раніца.
6.45 Гадзіна выбаршчыка.
7.45 Фірма гарантуе.
8.00 Навіны.
8.20 "Пека". Мультфільм.
8.30 У гасцях у казкі. "Зорны хлопчык".
10.00 Клуб падарожнікаў (з сурдаперакладам).
10.50 Прэс-экспрэс.
11.00—11.20 Навіны (з сурдаперакладам).
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.25 Брыдж.
14.50 Бізнес-клас.
15.10 У гасцях у казкі. "Зорны хлопчык".
16.40 Музограф.
17.00 Навіны.
17.20 Рэха расійскага выбару.
17.40 Надвор'е.
17.45 Чалавек і закон.
18.15 Вагон-03.
18.45 Гадзіна выбаршчыка.
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Навіны.
20.45 Маст. фільм "Твін Пікс".
21.40 Поле цудаў.
22.40 Чалавек тыдня.
23.00 Навіны.
23.25 Музагляд.
0.10 Палітбюро.
0.50 Аўташоу.
1.20 "Пляцоўка агляду". Т. Аўсіенка.
2.25 Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

6.00 Расія. Федэральны сход.
7.00 Весткі.
7.20 Патрабуюцца...
7.30 Час дзелавых людзей.
8.00 Паехалі.
8.10 "Месца сустрэчы — Санкт-Пецярбург".
9.05 Паралелі.
9.20 Зваротны адрас.
9.50 "Настальжы".
10.20 Наша справа.
10.50 "Санта-Барбара".
11.40 У свеце жывёл.
12.40 Сялянскае пытанне.
13.00 Весткі.
13.25 М. Булгакаў. "Ракавыя яйкі".
15.05 "Не хлебам адзіным..."
15.30 Там-там навіны.
15.55 Мульці-пульці.
16.10 На шляху да рынку.
16.40 Кіно ў снежні.
16.55 "Чорная страла". Маст. фільм. 2-я серыя.
17.45 Расія. Федэральны сход.
18.45 Свята кожны дзень.
19.00 Весткі.
19.25 Тэлемарафон "Надзея", прысвечаны Усерасійскай дэкадзе інвалідаў.
21.30 Мультфільмы для дарослых "Дзірка", "Два на адзін", "Рэкет".
22.00 Весткі.
22.20 Аўтаімгненне.
22.25 Зоркі гавораць.
22.30 Спартыўная карусель.
22.35 Перадвыбарны марафон.
23.10 "Кінограф".
0.05 "Містэр Ікс". Маст. фільм.

Санкт-Пецярбург

6.30 Інформ-ТБ.
6.50 "Насланнё". Мультфільм.
7.05 "Страказа". Праграма ў стылі фарс-мажор.
7.35 "Суд ідзе..." Суд над судом.
8.10 "На парозе ночы". Маст. фільм.
9.00 Рэформа і ўлада.
9.40 Дзецям пра зверанят.
10.00 Музыка — дзецям.
10.30 Хуткая дапамога.
11.00 Гістарычны альманах.
11.45, 14.25, 18.05, 0.40 Музычны момант.
11.50 "Фантазіі Фарацьева". Маст. фільм.
14.30 Інформ-ТБ.
14.40 "Фініст — Ясны Сокал". Маст. фільм.
15.55 Дзіцячая энцыклапедыя.
16.55 Барометр.
17.10 Абмяркоўваем праект Канстытуцыі Расіі.
17.25 Дазвольце далажыць.
17.35 Эканоміка Расіі.
18.10 Вялікі фестываль.
18.30 Інформ ТБ.
18.55 Выбары.
20.00 Сёння.
20.40 Тэлемагазін.
20.45 Выбары.
22.45 Інформ-ТБ.
23.05 "Змеялоў". Маст. фільм.

СВЕТ В ОКНЕ

ВЫПУСК 23 (69)

Былі

Сустрэча праз шэсцьдзесят гадоў

Васіль ФЕРАНЦ

1.

Ад шашы, дзе спыняўся аўтобус з райцэнтра, у вёску ішоў незнаёмы чалавек. Сівы і прамы, як палка, у гарадскім паліто. Пастаяў трохі за ваколіцай, а потым ціха крочыў адзінай прамой вуліцай.

Некаму з крайніх хат вёскі здалося, што ён нібы гладзіў кару старога дуба каля дарогі.

Доўга сядзеў на лавачцы насупраць пачарнеўшай хаты даўно ўжо памёршага Паўлюка Багадзяжа.

Невялікая вёска, дзе жылі амаль што адны пенсіянеры і дзе кожная невялікая навіна — цэлая падзея, была ўзбуджана і зацікаўлена...

2.

Дасціпная Архіпаўна, амаль што равесніца стагоддзя, але яшчэ даволі рухавая і гаманкая кабета, прызнала старога. Той і не скрываў: так, ён сын Галіцкага, Сцяпан. У пачатку 30-х іх выслалі з вёскі як кулацкую сям'ю. А як жа: дзве каровы, конь, авечак амаль дзесятак...

Пасялілі Галіцкіх у Казахстане. Калі памерлі бацька і сястра Гэля, маці з сынамі перабраліся ў Алтайскую вобласць. Там Сцяпан жыве і цяпер. І вось пад канец жыццёвай пуцявіны ён першы і, магчыма, апошні раз прыехаў наведаць родныя мясціны. Развітацца назаўсёды...

3.

Архіпаўна памятала бацьку Сцяпана, прыгадала і яго, семнаццацігадовага, як іх на падводзе з небагатым скарбам адпраўлялі ў Жыткавічы. Пакарміла старога, знайшлася ў яе і чарка. Да вечара яны прагаварылі, успаміналі былое, усё сваё жыццё. Сцяпан спытаў пра Безбародзьку, свайго былога сябра. Архіпаўна расказала, што пасля таго, як памерла разбітая паралічам Наталля, ён жыве самотнікам у хаце, як у бярлозе, рэдка паказваецца на людзі.

4.

Безбародзька нібы і не здзівіўся, калі Сцяпан, прыгнуўшыся, пераступіў парог яго нізкай і цёмнай хаты.

— Ну, здароў, таварыш. Не прызнаеш? Сцяпан я... На хвілінку зайшоў... Хацеў паглядзець на цябе ў апошні раз. Спытаць — ці прынеслі табе шчасце тыя пісьмы ў райвыканкам?

5.

Толькі яны ўдваіх ведалі, што менавіта Наталля Багадзяж тады, шэсцьдзесят гадоў назад, стаяла паміж імі, двума сябрамі. Безбародзька, актывіст-камсамолец, дамогся такі яе...

Імгненне і вечнасць

Добрай ночы вам, людзі...

Фота Уладзіміра ГАЛУЗЫ.

Зялёная лямпа

Роднае

Анатоль ЗЭКАЎ

Мы на свеце залежым
сваім мігам штобудным
і ад вас, нашы Межы,
і ад вас, нашы Рудні.
Прачынаемся ўранку —
і дзень цэлы нас клічуць
Целяшы, Чарацянкі,
Даўгалессі і Мільчы.
Кожны з нас абавязан
вёсцы роднай да скону
і той хаце пад вязам,
пад бярозай ці клёнам,
што адна сірацее,
як на беразе лодка,
і чакае з надзеяй,
што мы вернемся ўсё-ткі...

ГЛАВНОЕ—НАЙТИ КОНСЕНСУС...

Рисунок Олега ПОПОВА.

Времена и нравы

Такие вот разные люди...

Разговор в троллейбусе...

— Привет, Миколка! Давно тебя не видел. Где ты теперь пропадаешь?

— А вот уже второй месяц с тремя корешами строим в Заславле коттедж своему начальнику.

— Ха! А я в коттедже своего начальника целую неделю сантехнику устанавливаю. Ну, и как твой платит?

— Проводит нас по платежным ведомостям, мы на работе числимся.

— А чарку наливает?

— Где там! Даже харчи свои берем. Он же считает: мы на работе, на государственном объекте, раз зарплату в конторе получаем.

— Злыдень он. Мой хоть иногда пляшку ставит... За работу, правда, тоже платит не своими личными...

Владислав ТИМОФЕЕНКО.

Иронизмы

Болтуну

Я понял истину простую,
Когда в поток словесный вник:
Прекрасно голову пустую
Определяет твой язык.

Павел СТАНИСЛАВСКИЙ.

Дети и мы

Вот так красавица!

Мама пришла из парикмахерской.

Трехлетний Костик с восторгом говорит ей:

— Ой, мама, какая ты у нас стала красивая! Как Баба-Яга!

Виталий МАЛИНОВСКИЙ.

Оторвалась... дырочка

Павлик никак не может застегнуть пальтишко, порвалась петелька.

— У меня дырочка оторвалась, — говорит он сопя.

Станислав АСТАШЕВИЧ.

Раздел ведет Андрей ЮДЧИЦ.

Тел. 68-26-78.

Торгово-промышленная фирма

"Техносервис"

— официальный представитель по реализации продукции электромашиностроительных заводов России и Украины —

реализует и принимает заказы на поставки в страны СНГ и за рубеж:

электродвигателей:

- крановых, серий МТ 111, 112, 311, 312, 400, 411, 412 мощностью 3—160 кВт;
- общепромышленных, серий АИС 71, АИР 100, 132, 160, 180, 4АМ 90,4АМН 180, 280, 315, 355 мощностью 0,25—315 кВт, серий 2П 90, 100, 4П 80, 100, 112 мощностью 0,13—5,5 кВт;
- взрывозащищенных, серий АИМ, АИУ90, 100, 112, 132 мощностью 1,5 — 11 кВт;
- защищенных, серий АМУ 132, 4АМН 225, 250, 4АМУ 225, 250 мощностью 3—132 кВт;
- крупногабаритных, серий ДА304, А4, АНСКМ, АПС, АЗД, 2АСВО, АРД, СД2, СДБМ, ВАСО мощностью 30—1000 кВт.

кабельной продукции:

- эмальпровода ПЭТ-155;

крановой аппаратуры управления:

- командоконтроллеров, серий ККТ, ККП;

агрегатов:

- электронасосных центробежных скваженных для воды 2ЭЦВ 8-25-100, 2ЭЦВ 10-63-110;
- электронасосных динамических для сточных жидкостей СД-160/10Б, СД-800/32;

вентиляторов:

- радиальных, осевых, крышных, воздушно-тепловых установок;

запорной трубопроводной арматуры:

- стальных клиновых задвижек "Поток" (аналог 30с41нж1) условным проходом 50, 80, 100 мм, рабочее давление 16 атм., герметичность по I и III классу.

210029, г.Витебск, ул. Правды, 48—59.
Тел.: (02122) 5-12-72, 5-50-64.
Тел./факс 5-75-58. Телетайп 157196 "Калий".

ЕСЛИ ЕСТЬ В КАРМАНЕ ПАЧКА СИГАРЕТ, ЗНАЧИТ ВСЕ НЕ ТАК УЖ ПЛОХО НА СЕГОДНЯШНИЙ ДЕНЬ

составьте компанию

КУРИМ - сигареты Airlite

тел/факс:/0172/ 78-17-39

CMIEL'

Гуртовы й раздробны гандаль таварамі народнага спажываньня

МАЕМ ВЯЛІКІ ВЫБАР:

- чакаляды (Нямеччына),
- цыгарэтаў,
- сьпіртусовых напояў,
- зубной пасты,
- жуяк,
- кавы,
- пральны парашок "AVA" (Італія), а таксама шмат іншага.

НАБУДЗЕМ:

- цукар.

ЗААРАНДУЕМ:

- памешканьне пад склад у раёне Зялёнага Лугу.

Тэлехвоны у Менску: (0172) 61-27-41, 61-55-77 (тэлехвон/хвакс).

ПРЕДПРИЯТИЕ "АВТОМАР"
реализует по ценам ниже заводских:

- трубы водогазопроводные ГОСТ-3262-75
  ø *32х3,2 по цене 620.000 руб./т,*
  ø *40х3,5 по цене 600000 руб./т;*
- стекла триплексные к автомобилям суперМАЗ по цене 300000 руб./ед.

Оказывает транспортные услуги по перевозке грузов до 4,5 тонн крытым автомобилем.

Тел./факс 94-22-49 (с 8.00 до 17.00).

Автобус, который чувствует себя отлично и на городских магистралях, и в сельской местности!

Базовая модель

ПАЗ - 3205

KB

ПОД ЗАКАЗ:

- *автобусы с дизельным двигателем;*
- *для ритуальных услуг;*
- *исполнение "Люкс";*
- *цены завода-изготовителя, но в Павлово ехать не нужно! Автобусы уже в Минске!*

ПАЗ—АВТОБУС, КОТОРЫЙ НЕ ПОДВЕДЕТ!

Официальный дилер на территории Беларуси ПКП "ИВК" гарантирует сервисное обслуживание и поставку запчастей, которые, однако, могут вовсе и не понадобиться!

(0172) 641441, 649773

Также предлагаем микроавтобусы РАФ, АПВ-У-01 и УАЗ-31512 (форма оплаты — любая) Постоянно покупаем российские рубли.

AIA NESSY 769207

Организация реализует:

- газобалонные системы для а/м ВАЗ, "Москвич";
- мужские брюки п/ш;
- корсетные изделия фирмы "Милавица".

Тел. в Минске 768-111.

Организация приобретет

ВЕРТОЛЕТ КА-32 (можно б/у).

Обращаться по тел. (0172) 20-34-69. Факс 20-92-47.

Предприятие

предлагает

свою продукцию:

- зарядные устройства для аккумуляторных батарей СТ-45 — СТ-180;
- пульты управления бензоколонками (на 6 колонок);

производит

- монтаж эл.оборудования на АЗС и переоборудование бензоколонок с ручного на дистанционное управление;

реализует:

- а/м КрАЗ-255 (б/у, конверсионные);
- бензоколонки;
- оборудование для АЗС.

Тел. в Молодечно: (01773) 5-34-03, 5-49-61.

Витебский моторемонтный завод

ПРОИЗВОДИТ ЗАМЕНУ

- карбюраторных двигателей
- автомобилей ГАЗ-53, ГАЗ-3307, ГАЗ-66, ЗИЛ-130 на дизельный Д 243;

ИЗУЧАЕТ СПРОС

- на переоборудование автомобиля КАЗ-608.

Контактные тел.: 4-03-88, 4-10-26. Телетайп 157336 "Мотор".

ПОКУПАЕМ

МИКРОАВТОБУСЫ **РАФ**

АВТОМОБИЛИ **МАЗ**

ДИЗЕЛЬНОЕ ТОПЛИВО

ОПЛАТИМ СЧЕТА НА УКРАИНЕ, В ТУРКМЕНИИ

ТЕЛЕФОН В МИНСКЕ (0172) 45-87-47

ПО "Минскоблнефтепродукт"

ПРОИЗВОДИТ

- ремонт топливозаправочных колонок и узлов к ним.

ИЗГОТАВЛИВАЕТ:

- нестандартное оборудование для заправочных станций,
- емкости для хранения нефтепродуктов (5 и 10 $м^3$).

Тел. (0172) 97-21-60.

Барановичское УПП БелОГ

реализует по предоплате за безналичные российские рубли:

мужские утепленные сапожки; мужские фланелевые рубашки; рабочие костюмы, постельное белье.

Тел. (01634) 2-28-91 (Кирилко).

Организация покупает:

ТЕЛЬФЕРЫ электрические и ручные (грузоподъемностью 0,5—5 т).

Тел. в Минске 25-58-40. Факс 25-49-95.

ОРГАНИЗАЦИЯ КОНВЕРТИРУЕТ БЕЛОРУССКИЕ БЕЗНАЛИЧНЫЕ

Тел. в Минске: ТЕЛ. (0172) 526685

AIA NESSY 769207

ВТФ "Дженти"
постоянно покупает

МАЗ.

Тел.: (0172) 394-241, 665-401.

УАЗ-3303

бортовой

по безналичному расчету

ЭМИНА

Тел./факс: (0172) 77-63-84.
Тел./факс: (0172) 78-41-07.
Тел.: (0172) 78-84-67.

Организация реализует со склада в Минске

СТАЛЬ листовую оцинкованную толщиной 0,7—0,8 мм; 1,0 — 1,2 мм.

Тел. в Минске: 24-17-63, 24-63-45.

Хорошие новости в медицине!

УВАЖАЕМЫЕ СТОМАТОЛОГИ!

6 декабря в 9.30 фирма "ЮПОКОМ" и Республиканская медицинская библиотека приглашают на семинар-презентацию

ФИРМЫ "VOCO" (Германия) —

ведущего производителя лечебных материалов для стоматологии.

С 6 по 15 декабря проводится

ВЫСТАВКА-ПРОДАЖА

ПРЕПАРАТОВ фирмы "VOCO"

со скидкой 15% за рубли!

Адрес: 220001, Минск, ул. Фабрициуса, 28—302. Тел. 262-149.

PUSHE LTD

НОВЫЕ АВТОМОБИЛИ - ПО СТАРЫМ ЦЕНАМ !

Оптом и в розницу со склада в Минске

ВАЗ 21043	5959 $ US
ВАЗ 2109	6262 $ US
ВАЗ 21093	7171 $ US
ВАЗ 21099	~8585 $ US
ШКОДА-Фаворит	5656 $ US
ШКОДА-Форман	6363 $ US

Форма оплаты — ЛЮБАЯ!

г. Минск, ул. Притыцкого, 60/2
Тел. (0172) 58-85-25, 51-74-33
51-74-22

ПКО "ТЕХНОВЕСТ"

ПОСТОЯННО РЕАЛИЗУЕТ

со склада в Молодечно

- *лампы люминесцентные типов ЛБ, ЛД, ЛДЦ мощностью 36—80 Вт и стартеры к ним;*
- *лампы уличного освещения мощностью 250 и 400 Вт.*

Форма оплаты — любая;

КУПИТ

- *кузов первой комплектности к а/м "Таврия".*

НАШИ РЕКВИЗИТЫ: 222310, Молодечно, ул. Галицкого, 8—56. Р/с 467756 в АКБ "Альянс" г.Молодечно, МФО 153001735. Тел./факс (01773) 5-47-73. Тел. (01773) 6-05-53.

РЕАЛИЗУЕМ:

- швеллер N 8, уголки (45х45), (50х50), (63х63) — 750000 руб./т;
- линолеум утепленный (на вспененной основе).

Тел. в Барановичах 5-65-01.

Организация продаст

БЕЗНАЛИЧНЫЕ ДЕНЬГИ.

Тел. в Минске 36-72-41.

КУПИМ ЗЕМЛЮ

ПОД ПОСТРОЙКУ КОТТЕДЖЕЙ на территории Минска или Минского района.

Возьмем в аренду или купим помещения под крупные магазины.

Готовы заключить договоры о совместной производственной деятельности.

Наши тел.: (0172) 21-01-51, 21-87-97.

Трест "Трансэлектромонтаж"

ПРИГЛАШАЕТ

НА УЧЕБУ в учебно-курсовой комбинат "Метростроитель" юношей, уволенных в запас кз армии, для обучения специальности электромонтер-линейщик по монтажу контактной сети.
Срок обучения 3 месяца.

Стипендия — 9500 руб.
После первого месяца обучения учащиеся направляются на практику и высокооплачиваемую работу по электрификации железных дорог.
Заявление направлять по адресу: 220012, Минск, просп. Ф.Скорины, 80а.

Тел. 56-25-15.

ПКФ "КАЛЛИСТО"

реализует со склада в Кобрине

КОРМОРАЗДАТЧИКИ КТУ-10-09 и зап.части к ним.

Тел.: (01642) 286-19, 286-22.

Организация реализует

- аккумуляторы 3СТ-190,
- авто- и сельхозшины.

Тел.: (0172) 334-661, 334-262.

продаем

НИВЕЛИРЫ
ТЕОДОЛИТЫ
ТАХЕОМЕТРЫ
ДАЛЬНОМЕРЫ.

постоянно

г. МИНСК

SPLAIN

Тел (0172) 63-31-84.

фирма **ЮПАС**

РЕАЛИЗУЕТ СО СКЛАДА В МИНСКЕ:

- компьютеры АТ-286, 386, 486;
- принтеры Star, Epson;
- телефаксы PANASONIC KX-F50B, KX-F90B;
- видеотехнику SONY, ORION, HITACHI, FUNAI, PANASONIC;

AIA NESSY 769207

тел./факс (0172) 394067,327781.

ГМП "Канио"
в кратчайшие сроки выполнит

чистку и обметку ковровых изделий

для населения и организаций.

Производит чистку мягкой мебели и ковровых покрытий в офисах и организациях.

Адрес: Минск, ул. Надеждинская, 2. Тел.: 21-81-85, 21-70-23.

Организация реализует:

- *телефонный справочник "Весь Минск",*
- *рубероид,*
- *цемент (в мешках),*
- *аккумуляторные батареи 6СТ-50.*

Тел. (0172) 322-503.

Организация предлагает

несгораемые сейфы

по ценам ниже рыночных.

Тел. (0172) 51-32-65.

Организация купит

МАЗ-тягач (б/у), полуприцеп 9397 (б/у) и др.

Тел. в Минске 66-83-16.

Организация производит и реализует

ПОЛИЭТИЛЕНОВУЮ ТАРУ

емкостью 1 литр (евростандарт) для пищевых и непищевых жидкостей;

ПРЕДЛАГАЕТ:

ТСМ,ТХА,ТХК,ТСП

Тел. (0172) 51–74–73

Организация продает

НАСОСЫ НШ-10.

Тел. (0172) 30-53-57.

Организация приобретет

ПАТУНЬ, БРОНЗУ, ЦИНК.

Тел. в Минске 33-96-52.

РЕАЛИЗУЕМ

ДВИГАТЕЛИ к а/м УАЗ.

Тел.: (01715) 55-195, 54-453. Факс 54-200.

БЕЗНАЛИЧНЫЕ РОССИЙСКИЕ РУБЛИ

(от 3 млн. и выше)

КУПИМ

ЗА БЕЗНАЛИЧНЫЕ БЕЛОРУССКИЕ РУБЛИ

Тел. в Минске 63-58-51.

АТЛАНТ М

приобретет или возьмет в аренду на длительный срок

СТАНЦИЮ ТЕХОБСЛУЖИВАНИЯ

легковых автомобилей

или помещение, пригодное для ее оборудования.

Тел. (0172) 78-06-55.

Предприятие продает оптом

- трикотажные и ковровые изделия,
- спиртные напитки.

Тел. (0172) 61-06-91.

Фирма-импортер реализует:

- **немецкую водку, шампанское;**
- **сигареты.**

Тел. (0172) 52-47-86.

Быстро, дешево, надежно!

Постоянно поставляем уголь марки 2 БР (без посредников).

Сроки поставки минимальные, количество — любое.

Тел./факс в Слуцке 5-60-75.

Фирма реализует

ШАМПАНСКОЕ "ПОМПАДУР" (Венгрия).

Тел./факс (0172) 337-881.

Организация реализует

МОЛДАВСКОЕ ВИНО

по б/н расчету.
Оптом и мелким оптом, недорого.

Тел.: (0172) 20-03-88, после 18 часов — 66-97-86.

Продаем со склада в Минске:

- сейфы насыпные 715/1000+550+450, вес 200/300 кг;
- мини-сейфы, шкафы металлические;
- стенки, столы, стулья, кресла, поворотные подставки, светильники для офиса;
- прилавки, стеллажи-горки торговые, витрины, подсветки;
- весы 0,5 т, канистры 35 л, фанеру.

Тел. (0172) 486-914 (с 8 до 12 часов).

Организация реализует:

- преобразователи, электродрели и шлифмашинки (200 гц);
- электроточила бытовые;
- трактор Т25А (со щеткой и скребком).

Тел. в Могилеве (0222) 22-44-79.

Акционерное общество "Кронтиф"

предлагает кронштейны чугунные УМ и УМБ для умывальников и моек в обмен на продукцию или предоплата.

Реализация продукции по железной дороге или автотранспортом получателя.

Тел.: (08444) 2-32-89, 2-32-75. Тел. представительства в Минске 31-98-94.

Организация постоянно реализует:

- а/м ИЖ-2715,
- детали к а/м М-412, -2140 (КПП, крылья, двери, капот и др.);
- вкладыши и поршневые группы для ГАЗ-53, ГАЗ-24, М-412.

Тел. в Минске: (0172) 30-35-69, 537-539.

Фирма "ЛиП"

ПРОДАЕТ со склада в Минске:

- *бенгальские огни (Литва),*
- *петарды, ракеты, фейерверки (Германия и Китай),*
- *автопокрышки 8.40-15 к а/м УАЗ.*
- *шоколадный коктейль "АДАМО" (1л, 18%, Италия),*
- *коньяк "АРАРАТ" (Армения).*

Тел.(0172) 56-08-52.

Швейно-торговая фирма "Элод"

ПРЕДЛАГАЕТ

юбки, блузки, платья, костюмы

из разных видов тканей, изготовленные по образцам западноевропейских фирм, на условиях предоплаты.

Наш адрес: 230687, г.Гродно, ул. 1 Мая, 7. Тел.: 444-088, 444-112.

Организация

постоянно реализует:

- *бензин, дизтопливо, мазут;*
- *пленку целлюлозную по ГОСТ 7730-89 для сырокольбасных изделий;*
- *шпагат льняной крученый по ГОСТ 17308-88 для сырокольбасных изделий.*

Тел. (01592) 2-15-77;

- *огнетушители ОП-10.*

Тел. (01773) 6-03-03;

постоянно приобретает:

- *нефтепродукты;*
- *наличную СКВ за безналичный расчет.*

Тел. (01592) 2-12-28.

РЕАЛИЗУЕМ:

- памятники из гранита и мрамора,
- гранитные плитки,
- гидростанции СВ-МI,
- насосы пластинчатые Г12-2М.

Тел. в Минске: 33-92-13, 36-92-25.

ПО "Мостовдрев"

свободно реализует по действующим ценам:

- *мебель,*
- *пиломатериалы,*
- *плиты ДСП и ОСП,*
- *фанеру клееную.*

Тел.: (01515) 21-252, 22-443. Факс (01515) 21-676.

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Рэкламнае бюро — тэл./факс — (0172) 68-25-29, 68-26-24.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, калі ў матэрыялах змешчаны даныя, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара. Лісты чытачоў друкуюцца на мове арыгінала. Рукапісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца.

Рэдакцыя "Народнай газеты" прымае заказы на змяшчэнне аб'яў, рэкламы.

Рэдакцыйныя тэлефоны: прыёмная галоўнага рэдактара — 68-28-70; намеснікі галоўнага рэдактара — 68-28-79, 68-28-75; юрыдычнае бюро — 68-25-98; стыльрэдактар — 68-26-03; мастак — 68-26-36; бухгалтэрыя — 68-28-88, 32-01-51; галоўны бухгалтар — 68-25-74; бізнес-бюро — 68-26-87.

Аглядальнікі па пытаннях дзейнасці: парламента рэспублікі — 68-26-82; тэрытарыяльных улад — 68-28-63; аграрнай палітыкі — 68-25-56; экалогіі, ліквідацыі вынікаў чарнобыльскай трагедыі і НТП — 68-25-97; сацыяльнай пераарыентацыі эканомікі — 68-26-56; сацыяльнай пераарыентацыі сферы абслугоўвання — 68-25-98; аналізу пошты — 68-25-59; сацыяльнага вывучэння грамадскай думкі і актуальных праблем — 68-25-97; культуры і нацыянальнага адраджэння — 68-25-96; маралі і права — 68-25-07, 68-26-76, 68-26-57; сацыяльнай абароны асобы — 68-26-89; адміністрацыйных органаў — 68-26-78; аператыўных падзей, фізкультуры і спорту — 68-25-96; палітычны каментатар — 68-26-74, 68-26-77.

Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў: у Брэсце — 5-73-19; у Віцебску — 5-12-12; у Гомелі — 55-81-05; у Магілёве — 26-35-38; у Маскве — 365-16-44.

Адрас рэдакцыі: 220013, Мінск, вул.Б.Хмяльніцкага, 10а.

Індэкс 63868

Заснавальнік — Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь.
Адрас: Мінск, вул. К.Маркса, 38.
Выходзіць штодзённа, акрамя нядзелі і панядзелка.
250 разоў у год.
Падпісана ў друк у 19.10.
Газета аддрукавана ў друкарні выдавецтва"Беларускі Дом друку". Адрас: Мінск, праспект Ф.Скарыны, 77.
Спосаб друку — афсетны, фармат А-2

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ